

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDÜS NÁNDOR

Felölös szerkesztő MARÓT SÁNDOR

A házak kisajátítása ellen tiltakozik az igazságügyminiszter

A parlamenti tudósítások a sajtóban tudvalevőleg nagyon fogyatékosak. Csakis annyit tud meg a parlamenti tárgyalásokról a közvélemény, amennyit a hírlapírók az ülésteremtől meglehetősen messzeeső karzaton elfognak, lejegyeznek és kiadnak. A kamarai és szenátusi tudósítások is meglehetősen fogyatékosak nálunk és legtöbbször utólag értesülünk nagyfontosságú beszédekről és kijelentésekről.

Nagy meglepetéssel olvassuk tehát most Marzescu igazságügyi miniszter beszédét a lakástörvény vitájában, amelynek során tiltakozik a román nemzeti párt ama követelése ellen, hogy a városi házakat kisajátítsák. A miniszter ezeket mondta:

„Az idegen elemek brutális módon való eltávolításának politikája, az idegenek városi ingatlanainak kisajátítása végre nem hajtható. Ezt lakbérleti törvénnyel nem lehet megoldani. Mert nem jöttek önök az alkotmányjavaslat tárgyalásakor azzal, hogy be akarják vezetni az alkotmányba azt a tilalmat, hogy az idegeneknek a városokban ingatlanok legyenek, amint ez a mezői ingatlanokra áll. Most már nem lehet tenni semmit. Meg akarjuk változtatni az erdélyi városok kozmopolita arculatát? Változtassák meg önök az exclusiv politikájukat, amellyel úgy bánnak mindenkivel, aki a régi királyságból jön.

Az igazságügyminiszter szavait egész Erdély a legteljesebb megdöbbenéssel fogadja. A román nemzeti párt ezek szerint nem akar egyebet, minthogy a városokban az idegenektől — értsd mindenkitől, aki nem román — vegye el az állam az ingatlanokat. Úgy látszik, hogy a nacionalista jelszavak újabb etapja van készülöben a földbirtokreform után, még pedig olyan téren, amelyen a biztonság és szilárdság az ország konszolidációjának egyik elengedhetetlen feltétele. Még a legutóbbi reakció sem gondolt soha arra egyetlen országban sem, hogy a városokban az „idegenek” ingatlanait elvegye, vagy pedig az ingatlanzerzést megtiltsa. A jogfosztásnak és a közgazdasági megrázkódásnak olyan képtelen extrémítása volna ez, amit komoly politikai párttól várni nem lehetett volna. Az ország kisebbségi lakóinak jó lesz fokozottabb figyelemmel kísérni a pártok működését, mert végre igazán élesen kell disztinгуálniuk és alaposan kell ismerniük, kik azok, akik existenciáink ellen készülnek fel, hogy azokkal szemben minden alkotmányos eszközzel védekezzünk.

A lakástörvény vitájáról tudósításunk a következő:

A kamara szombat éjszakai ülésén Simionescu Barlad elnökölt. Egyetlen tárgy volt: a lakástörvényjavaslat vitája.

Emanoil Dan előadó megállapítja, hogy valamennyi felszólaló véleménye megegyezett abban, hogy a törvényjavaslat nagyszerű előtanulmányok alapján készült.

— Egyes felszólalók — mondja az

előadó — a bérlők pártfogását kérték tőlünk; mások viszont a háziurakat vették védelmükbe, sőt Lazár Aurél úr egyenesen a lakások teljes felszabadítását követelte. Bizonyos, hogy

igyekeznünk kell minden erőnkkel a normális állapotot ezen a téren is visszaállítani.

Mindamellet, bármennyire is óhajtunk a normális állapothoz való visszatérést,

figyelembe kell vennünk a hajlék problémáját, amely igen sokszor egy az existenciával.

Az építkezés kérdésének taglalására térve, Dan előadó ezeket mondja:

— Az állam nem építhet, mert sok más nagyobb baja van. Mivel építsen, amikor még a vasuti talpfákat sincsen mivel kicserélni? Viszont, a Banca Nationala jegy kibocsátó bank, tehát nem adhat építkezési célra hosszú lejáratú hitelt. Arról azonban mégis lehet beszélni, hogy

az állam legalább tisztviselői számára építsen.

Különböző pártállású erdélyi képviselők megjegyzéseire válaszolva, Dan azt mondja, hogy a lakástörvény is az egységesítés szolgálatában áll, tehát

nem lehet benne külön paragrafus a regát és külön Erdély számára.

— Lehetetlen, — mondja az előadó, — hogy meghagyjuk helyén az erdélyi kereskedőt és iparost, ugyanakkor pedig kila-koltassuk a regátbeli. Ez a jog csakis az állami tisztviselőt illeti meg, akinek valamilyen küldetése van Erdélyben, vagy más tartományban.

Dan azzal zárja beszédét, hogy kéri a kamarát: szavazza meg a törvényjavaslatot.

mert ezzel nagyban hozzájárul két társadalmi osztály kibékítéséhez. (Taps a kormánypárton.)

Marzescu igazságügyminiszter fel ezután az elhangzott felszólalásokra.

— Minden okom meg van — úgymond — hogy meg leszek elégedve a vita lefolyásának módjával és az atmoszférával, amelyben a vita lezajlott. Hasonlóképpen meg vagyok elégedve azzal az objektív támogatással, amit az ellenzéki pártok nyújtottak, hogy a törvény rendelkezéseit korrigálják.

— A legfontosabb kifogások a javaslat ellen öt pontba foglalhatók: 1. hogy nincs a javaslatban egy szó sem az építkezésekről; 2. hogy nem védi eléggé a nemzeti érdekeket; 3. hogy a gazdag háziurat előnyben részesíti a szegény háziur rovására; 4. hogy nem védi a kisiparost és 5. hogy komplikált alkalmazási módja csak győtrelemet okoz. Mindezekre a következőket válaszolom:

Építkezésekről valóban nincsen szó a javaslatban.

ámde ez azért van, mert hiszen ennek a

törvénynek feladata csakis a bérlők és háziurak közötti viszony szabályozása. Viszont

joggal elvárhatják, hogy egy külön építési törvényjavaslatot is előterjesszünk.

Abban valamennyien megegyezünk, hogy építeni kell. Igenis kell, hogy építsen az állam, a község és magánember, akinek van hozzá anyagi ereje. Az állammal és községnél ez kizárólag a költségvetéstől függ. Voltak olyan képviselő urak, akik azt kérték, hogy kötelezzük építésre a községeket, hogy sajátítsunk ki városi telkeket. Ez már fantasztikus.

Hogy a megyék és a községek építsenek, ahhoz a közigazgatási reform megvalósítása szükséges, ami széleskörű autonómiát nyújt megyének, községnek egyaránt.

Viszont magánember sem igen épít mindaddig, amíg nincs garanciája, hogy befektetett tőkéi rendes hasznót hoznak neki.

Junian (parasztpárti): Mivel lehet ezt garantálni?

Marzescu miniszter: Azzal, hogy megszüntetjük a kivételes állapotot: önök, parasztpártiak, pedig felhagynak felforgató eszmék hirdetésével.

Számokkal igazolja ezután a miniszter, hogy az utóbbi évtizedekben az állam több, mint egy milliárd leit költött építkezésekre.

Bármint mondanak is, a lakáskrisis ma már nem olyan aktuális, mint régebben. (?)

Lascu Demeter dr: Kérjük a kiutasítását mindazoknak az idegeneknek, akik Gyulafehérvár után jöttek ide.

— Azt mondják önök — folytatja a miniszter, — hogy a javaslat nem védi meg a kis háziurak érdekeit. Pedig a most érvényben levő törvényhez képest, ez a javaslat legjobban a kis háziurat veszi pártfogásba. A kisiparost szintén védi: ez a törvény, de nem érdemli meg ezt a védelmet a vállalkozó, aki maga nem dolgozik, csak kihasznál munkáját.

Végül az ötödik kifogásra: arra, hogy a törvényjavaslat kinzóan bonyodalmas, válaszol a miniszter. Ez — szerinte — nem áll, mert a törvényjavaslat szövege mindenütt világos.

— Ezt a törvényt — mondotta a miniszter, — úgy tekintem, mint utolsó etapot a háború utáni időszak kivételes törvényhozásában és ezután már csak a tulajdonjog respektálásához való teljes visszatérés következhetik. (Taps a kormánypárton.)

Ezután a kamara általánosságban meg szavazta a törvényjavaslatot.

XX

Az orosz-román tárgyalások. Bécsből jelentik: Ma kezdődik a bécsi orosz-román konferencia. Mindkét delegáció tisztelt Grunberg külügyminiszternél. Diplomáciai körökben pesszimizmussal néznek a konferencia elé, mert mindkét delegációnak az az utasítása, hogy Besszarabiáról nem szabad lemondaniok.

Harangavatás Biharon

Lélekemelő ünnepségben volt része az elmúlt vasárnapon Bihar község magyar kálvinista lakosságának. Ekkor avatták fel és szőlaltatták meg először a bihari magyarok négy új harangjukat, melyeket a háború alatt ágyúöntés céljára elvitt régi harangjaik helyébe szereztek be közel 80.000 lei költséggel.

Az ünnepély délelőtt 11 órakor vette kezdetét, melyen megjelentek Nagyváradról Sulyok István, Csernák Béla, dr. Gyenge János lelkész, liceumi tanár, dr. Thury Kálmán, dr. Olasz Béla, dr. Sarkady Sándor, dr. Czegléd Miklós, Bérés Károly könyvnyomdatulajdonos, a szomszéd községből Könyves János, Szűcs László, Paulik Béla, dr. Bodnár Gábor, Major Gyula és Bódogh János lelkészek, továbbá a helybeli és vidéki intelligens családok nagy számmal. Az érkezőket a lelkészlakon Tarnóczy Lajos lelkész és Dávid Lajos egyházzongnok vezetése mellett a presbiterium fogadta. A lelkész és a tanítói kar üdvözlő beszédére Sulyok István válaszlát választékos, meghatározó szavakkal. Ezután harangzúgás közben a templomba vonultak a vendégek, melyet ekkorára már zsúfolásig megtöltött Bihar község hitbuzgó népe. Eneklés után Sulyok István mondott az ünnepségre készítőiével, gondolatokban gazdag magasztos imádságot, melynek végzetével Csernák Béla esperes tartotta meg ünnepi beszédét; lelküket magával ragadó szavakkal szólott a kálvinista ősök csodás áldozatkészségéről, melynek folytatását és megismétlődését látja a bihari magyarok egyházépítő munkásságában. Ezután Tarnóczy Lajos lelkész olvasta fel a harangok beszerzésének történetét az egyes adakozók névszerinti megnevezésével. Szűcs László hegyközségi lelkész keresztelt; a környékbeli tanítókból alakult négyes kar, valamint Zöld István rektor vezetésével a gyermekkar gyönyörű énekszámokkal gazdagította az ünnepély fényét.

Istentisztelet után Sulyok István, Csernák Béla és Tarnóczy Lajos lelkészek üdvözlő látogatást tettek a bihari egyház nagylelkű patrónusainál öv. Méhes Károlynál, ki a 300 kgr. súlyú nagy harangot egymaga készítette 65.000 lei költséggel, továbbá öv. Marjay Albertnél és öv. Szabó Lajosnál keresték fel, kik 17.000 lei adományukkal egy nevüket viselő másik harang beszerzését tették lehetővé.

Délben a leányiskola termeiben 300 terítékes közbéd volt. A megindult pohárköszöntőknek a délutáni harangozás vetett véget, mely vallásos estére gyűjtötte össze újból a lakosságot a templom falai közé. Ott volt Bihar község köztisztviselői álló rón. kath. plebáncja is. Gyülekezeti ének után Szűcs László lelkész imádkozott, ezután dr. Keckeméthy István kolozsvári ref. theol. tanár gyönyörű beszédet tartott arról a lelki és érzelmi kapcsolatról, melyben a keresztény ember van a temploma zúgó harangjaival. Vásárhelyi nagyvárad ref. kántor gyönyörű magán-szóloja után Gargya Géza segédlelkész szavalt el ieleke markoló hatással a Petőfi „Apostolá”-nak egyik legszebb részletét. Végül dr. Gyenge János ref. lelkész és tanár tartott programszerű előadást azokról a nagy kötelességekről, amelyek a hitélet megújításában a lelkipásztorokra, tanítókra és egyháztagokra egyaránt várakoznak. A hívek egyénenkénti és családonkénti lelkipásztori gondozásának szükségességét emelte ki; ma — mondotta — még a legkiválóbb lelkipásztorok is elköpik, mintegy a személye, egy bizonyos idő múltán hívei előtt a megszokás folytán a gyülekezetben, egyetlen missziói területre kellene tekinteni az összes egyházközségeket, hol 5-6 lelkész összefogva egymás gyülekezeteiben, egymást segítve igyekezzenek a híveket lelki ébredésre bírni. Így van ez ma már a külföldön, közelebb a magyarországi egyházakban is. Beszéde

végén imával zárta be a kultur-délutánt. Még a tanítói énekkar kvartettje következett s ezzel a szép ünnepély véget ért, melynek rendezésében a község mindenekelőtt ünnepelt ékesen szóló lelkésze. Kuty Zoltán ig. tanító és Dávid Lajos kurátor fáradoztak legtöbbször.

Hogy látják a regátbeliek Nagyváradot

Ploesti polgármesterének látogatása

Tegnap vendékei érkeztek Nagyváradnak. Fotescu George Ploesti város polgármestere, Zamfir M. Michaelescu főmérnök és Toma Socolescu mérnök kíséretében Nagyváradra érkezett, hogy az itteni viszonyokat tanulmányozzák. Ploesti város most építi át és bővíti ki vízműveit és csatornahálózatát és mielőtt a munkához hozzáfértek volna, tanulmányozták az erdélyi városok rendszereit. Előbb Csíkszeredára, onnan Marosvásárhelyre és Kolozsvárra utaztak. Nagyváradon egy napig tartózkodnak és innen mennek Aradra, meg Temesvárra.

A regátbeli vendégek Kőszeghy főmérnök kíséretében megtekintették a vízműveket, a csatornázás tervképét, a szennyvízderítőt, a villamosműveket és a városi vasutat.

Beszélgettünk Fotescu polgármesterrel. Szimpatikus, intelligens úr. Látszik, hogy meglehetősen tájékozott már is az erdélyi viszonyok felől.

— Nagyvárad, — mondja, — meglepően szép, tiszta és rendezett város. Nagy érdeklődéssel néztem üzemait és vízműrendszerét. Természetesen rendezettségében nagy része van előnyös fekvésének is. A piaca igen szép.

— Egy van azonban, ami meglepett. Új építkezéseket egyáltalában nem látok. A régi királyság legtöbb városában már javában folyik az építkezés. Annak, hogy itt még nem indult meg, főként a rossz vasúti viszonyokban és a pénzkriszisen látom, de reméljük, hamarosan javulnak a viszonyok. Érdekes, hogy a ploesti polgármester is észrevette az új építkezések hiányát.

Azután Ploestiről kérdezzük.

— Ploesti, — mondja — élénk ipari város és rohamosan fejlődik. A város mellett földgáztelepeket fedeztek fel és ez nagy mértékben elősegíti majd a fejlődést. A városrendezést a legmodernebb principiumok szerint akarjuk és mondhatom az erdélyi városokban sok követendő példát láttunk.

HUSVÉTI ILLATSZEREK legelőcsöbbsen BARNÁ MIKLÓS illatszertárában szerezhetők be. Str. Regele Ferdinand 2. Bazar épület. Kisonteladóknek árengedmény! Kérjék minden üveghez kedvezményes vásárlásra jogosító szelvényt.

Eredeti angol szövetek

Állandó dúo választékban raktáron.

Hackmayer

uri szabó üzletében,

Avram Jancu (Kossuth-u.) 2.

Elsőrendű munka — Szolid kiszólás

A legelőnyösebben vásárolhat

Hajnal és Rózsa

vászon és női divat áruházában, Strada Josif Vulkan (volt Nagy Sándor-utca) 1. szám alatt

Menyasszonyi kelengyét, damaszt asztalnémet, rumburgi len árkat, finom angol és francia zephireket, zsebendőket, sifon, sifon creton és baliszt sifonokat, opált, grenadint, selyemfényt „tuszt” függőny és ágyterítő, — Paplan és madrac készítését vállaljuk. — Női és férfi szövet osztályunkban újdonságok naponta érkeznek. Előzetes és pontos kiszolgálás.

SPITZER

női divat és confection modell különlegességek áruhaza, Oradea-Mare — Nagyvárad, Calea Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 3. sz.

Szövetek

selymek, marocainek, georgettek, creppek, szádák, grenadinok és mindennemű női divat kelmék.

Felöltők

costumók, estélyi, utcai és házi ruhák, sport és leányka kabátok és blousok, párisi és bécsi modellek

Saját angol és francia szabóság

„HERCULES” fehérnemű a legszebbek és legelőcsöbbsen Kapható: SAS-PASSAGEI lerakatainál.

Apolló mozgószínház

Kedd — szerda — csütörtök

SZERELMES ASSZONYOK

Kalanddráma 2 rész 10 felvonás.

Egyrészben kerül előadásra.

Főszerepben Miss du Pontés és Erich von Strohheim.

Nem szabad korzózni a diákoknak

Tanfériak karától mindenkor messze hullott a poézis, a romantika rózsaszín vi-
rága. Valaha mégis, ha nem trubaduros
hajlam, legalább megértés honolt a peda-
gógia berkeiben. Ma úgy látszik ezt a me-
leg hajlandóságot is a fiatalság iránt lefa-
gyasztotta egy rendelet. A nagy Rendelet,
aminek hálaistennek nem vagyunk szüké-
ben sem aggók, sem fiatalok.

A helybeli középiskolákban legutóbb
kihirdették, hogy a diákok korzózás idején
(d. e. 11-13, d. u. 6-8-ig) nem jelenhet-
nek meg a főúti korzón. Előzőleg táncról,
mozi és színházlátogatástól már tiltották
a középiskolák növendékeit. Ezekre a tilal-
makra valahogyan még rá lehet fogni, hogy
az ifjúság egészségét, erkölcsét akarják kö-
tülbástyázni, ha ugyan elég hipokriták va-
gyunk feltételezni, hogy abban a szabad-
időben, amit a tiltott színházlátogatás
hagy a fiataloknak, más híjján a diákok
nyakig sülyednek a komoly studiumokba.

A korzózásra azonban mégsem lehet
ráfogni, hogy erkölcselen. Legfeljebb azt,
hogy poétikus. Azt sem lehet mondani,
hogy a séta délen s a séta vacsora előtt
egészségtelenebb volna, mint más időkben.
Sőt: — a séta kell s lehetőleg olyan időben,
amikor az sem az iskolakerüléssel nem
esik egykalap alá, sem az éjszakázással
nem azonosítható. A diák délelőtt iskolá-
ban van. Délután tanul, mert az esti tanu-
lás sem az idegekre, sem a villanyzámla
csökkentésére nem előnyös. Mikor sétál-
hat tehát? Pont abban az időben, amikor
a korzóról tiltották. Délelőtt 11-13-ig,
délután 6 és 8 között. Nem utolsó érv vé-
gül a diákok déli és esti korzózása mellett
az sem, hogy a korzón a diák mindenki
szeme előtt lévő, csak conuome-il-faut vi-
selkedhetik.

Elvonni a színes, szép, az elsősorban
a fiatalágot illető korzót szegény diákoktól,
úgy érezzük, ez a rendelet a különben sem
keztűs többi iskolarendelethez viszonyít-
va is túl morózus intézkedés.

Női és férfi esőernyők

Bőrkalapok, keztűk nagy vá-
lasztékban érkeztek

Old-Englandba.

Szilágyi Ernő

selyem és nődivat különle-
gességek áruháza

oradea-Mare, Bulew. Regele
Ferdinand. (Rákóczy-ut.) 3.

a legutolsó divat különlegességek

u. m. selyem csipke szalag,
harisnya, zsebkendő, belső
árak: valamint a legszebb
creppekés grenadinokoriási
választékban raktárra ér-
keztek.

Balettcipőtől a kulturfórumig

Egy bankigazgató érdekes ötlete — Ki nem akar kultürközeledést
Nagyváradon?

Két héttel ezelőtt „Balettcipő és ci-
gánymuzsika” címen cikk jelent meg a
Nagyváradban. Az ott megfoglyottat kér-
dés széles körben visszhangra talált. A
vélemények és ellenvélemények először
dr. Morvay Zsigmond nyilatkozatából,
majd Perédy György vasárnapi cikkéből
domborodtak ki. Mára egy nagyvárad
előkelő pénzintézet főtisztviselője küldötte
be hozzánk idevonatkozó értekezést és meg-
szívlelendő reflexióit, egyelőre kérve
azt, hogy nevét ne közöljük. A levelet,
valamint a „Balettcipő és cigánymuzsika”
cikk írójának az ügyre vonatkozó meg-
jegyzéseit adjuk az alábbiakban.

I.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Megtisztelne, ha a „Nagyvárad”-ban
helyt adna soraimnak. Abban a kultu-
rális kérdésben, amihez vasárnapi számuk-
ban Perédy György ur „Szélfúvás az
avaros” címen hozzászólt s melyben a
pénzügyi szférák szerepét nem a leghizel-
gőbb beállításban ismerteti, szeretném
az érem másik oldalát is megvilágítani.
Mint hogy Perédy ur guruló aranyak for-
májában leginkább a bankoktól várja a
kultúra támogatását, nekünk, bankosok-
nak is van némi közünk az érdekhöz, ha
mindjárt annak a materiális oldalához is.

Hígyje el az igen tisztelt cikkíró ur,
hogy a pénzügyi szférák általánosan nem zár-
kóznának el a támogatástól, ha arra csak
kétséget kizáróan komoly, színvonalas
vállalkozások reflektálnának. Erről maga
is meggyőződhetett, hiszen éppen ő írja
cikkében, hogy annak idején egy bank-
igazgató azzal utasította vissza, hogy
nagyon sok „irodalmi” ügyben veszük
igénybe a vezetéke alatt álló intézet
anyagi erejét. S éppen Perédy ur az, aki
szemére veti a tapintatosan meg nem
nevezett igazgatónak, hogy nem tud disz-
tingválni Arany János és a sajnos elég
sűrűn jelentkező jelenkori sarlatánok közt.

A megkülönböztető képesség hiánya
ugyan szomorú tünet s komolyságához
férne is némi szó. De akceptáljuk úgy
amint a cikk kívánja: a bankigazgatónak
tényleg nincs irodalmi járatossága, amitől
még lehet elsőrendű fináczeni. Ebben
az esetben azonban maguknak a Perédy
ur agilitásával és lobogó lelkesedésével
megállított, hozzáférő kultur-leadereknek
lenne kötelességük, hogy nemcsak az
ügy, de a bankok segítségére is siesse-
nek a pártolásra érdemes és érdemtelen
törekvések kiválasztásában. Mondjuk, ala-
kítsanak egy fórumot, egy három-négy
megbízható és kellő hozzáértéssel ren-
delkező tagból álló kulturbizottságot, a
melyhez adott esetekben az adakozásra
fölkért pénzügyi vezetők mint véleményező
testülethez a kérelmezőket utasíthatják.
Vegyenek be ebbe a bizottságba egy író,
egy reprezentánsabb urat a közönség kö-
réből s az audiaturo et tertia pars elve
alapján egy pénzügyi tisztviselőt is. A
bizottság aztán lépjen érintkezésbe a ban-
kokkal, kérjen garanciát az egyes inté-
zetektől arról, hogy az általa java-
solt esetekben az anyagi támogatás csak
ugyan megfelelő mértékben folyósíttatik,
viszont vállalja ugyanezt a bizottság az
érdemtelen aspirációk visszautasításával
járó ódiumot is.

Amennyiben egy ilyfajta kultúrta-
mogatást rendszeresíteni lehetne s a köz-
tadban gyökeret verne, hogy a kultu-
rális támogatás megadásáért vagy elmaradá-
sáért kizárólagosan ez a bizottság felelős,
a bankok is hálásak lehetnének.

Nem kellene ugyanis igen sok eset-

ben offenzív fellépésű „riportlapok” hol
nyílt hol burkolt fenyegetéseit valljuk
meg, olyan összegekkel parírozniuk, amik-
nek kisebb hányadával valóban elősegít-
hetnők az irodalom, művészet vagy jóté-
konyság előhaladását. Mert az, hogy egy
bankigazgató a riportlapnak is „nyújt tá-
mogatást”, nem mindig spontán cseleke-
det. A bankoknak, nagyvállalatoknak, a
legpuritánabbaknak is vannak üzleti tit-
kai, mondjuk egy készülő nagyobb tranz-
akció, félig érett s nem nyilvánosságra
szánt kulisszadolgai. Természetes, hogy
sarlatánokkal, akik ilyen diszkrejt ügyek
birtokába juthattak, a vállalatoknak kö-
tött marskutájuk van a nem tulságosan
morális, de mindenesetre célszerű fizetés
irányába.

Amint Perédy ur a magyar impérium
alatt működött román bankokkal s az
Astrával kapcsolatban még felszínre veti,
hogy tudniillik a román és szárs bankok
tekintélyes összegekkel állottak az erdélyi
román kultúra szolgálatában, arról
nézve meg kell jegyeznem, hogy azok a
bankok, csaknem kifejezetten ezt a célt
szolgálták s ez a minőségük olyan viszo-
nyok engedettségével állt kapcsolat-
ban, amilyen viszonyokkal a mai helyzet
nem analóg.

Maradok szerkesztő urnak őszinte
hive:

Egy bankfőtisztviselő.

II.

Neheztelések reagáltak illetékes helye-
ken, ahova a cigánymuzsikához s a ba-
lettcipőhöz fűzött kommentárjaim tapintot-
tak. Fájlalám, ha jóhiszemű kovászko-
dásom érzékenységeket sértett volna meg.
Mégis sokkal elviselhetlenebb volna
számomra a tudat, hogy szavamat min-
den felügyelés nélkül veszejtettem az
enyészeibe.

Morvay Zsigmond ur muliheti cikké-
nek, különösen az a mentegetőzése volt
lényeges, hogy hat hóval ezelőtt Morvay
ur több társával s a román intelligencia
szimpátiájának osztályán birtokában meg
akarta valósítani egy román-magyar klub
eszméjét. A megvalósulás Morvay ur
szerint azon múlt, hogy egy fontos szem-
élyiség kijelentette, hogy a kormány
nacionalista politikát üz, nem veszi tehát
szívesen a magyar-román közeledés oly
pregnans megnyilvánulását, amilyennek
a szobanforgó klub ígérkezett.

Ez a kijelentése Morvay urnak egye-
nesen megdöbbentő. Hivatalos szócsöveim
és exponenseim keresztül ugyanis a kor-
mány unós-unaltan hangoztatja, hogy tö-
rekvései közt első helyen áll a kisebbsé-
gekkel való harmónia megteremtése. Ha
tehát a hangoztatott törekvések és a
kulisszámögötti bizalmasabb kitálatások
közt a többség részéről ily nagy ellentét
észlelhető akkor vagy a kormány őszintét-
len velünk szemben, amit nem mernék fel-
tételni, vagy az illető fontos személyi-
ségnek volt valamilyen okból kényelmet-
len a magyarság és románság harmóniája.
Utóbbi esetben a saját szakálára kormány
nyilatkozatokra ragadtatott ur egyformán
ártott a kormánynak és a két nép békés
együttműködésének. Morvay ur jó szol-
gálatot tenne mindkét irányban, ha a
leplet föllebbentene s nyilvánosságra hoz-
ná, ki is volt hát az illető, aki vetőjét
emelte a megértés ellen?

Cikkem további visszhangja olyan
mederbe terelődött, mintha a pénzügyi

Tavaszi és nyári újdonságok megérkeztek

Kertész Szidy
női kalap üzlete Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-ut.) 1.
EREDETI MODELLEK

adakozás volna a kultúra fenntartás legfőbb eszköze. Ez súlyos félreértés és szerintem azzal magyarázható, hogy Peredy kollégámban egy bankrefü emléke nagyon is érthető nyomokat hagyott, amikor ő tényleg önzetlenül, lelkesen akarta kirántani kátyujából az erdélyi irodalmat. Az a magatartás, amire ő céloz, engem is, másokat is felháborított annak idején. (Félreértések kikerülése céljából ki kell jelentenem, hogy magam nem reflektáltam és nem is reflektálok arra, hogy munkám kiadását más, mint hivatásos könyvkiadó finanszírozza.) Ami hiányát a kultúrfelvető képességnek Nagyváradon zomoruán nélkülözzük, az nem annyira finálissal mint érdeklődésbeli oldalról észlelhető. Régen meghalt az a kultúra, amit csakis a bankok pénze ment meg a végleges feloszlástól. Viszont ott ahol életérdeklődés mutatkozik a közönség szélesebb köreiben, a bankok és nagyvállalatok támogatását is igénybe vehetem, mint a kezdeti nehézségein átsegítő mozgatóerőket.

Nagyváradon ma a céltudatos érdeklődés kulturánk iránt hiányzik. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint, hogy az öt év óta pompásan kifejlődött Királyhágónál irodalmunkról talán minden város közül éppen a mi közönségünknek van legkevesebb tudomása.

A banktámogatás mint irodalompartolás vagy általánosabban kultúra fenntartás segédeszköze csak akkor jöhet számításba, ha másfelől a teremtet művészi munka iránt megvan az érdeklődés. Példával ezt úgy illusztrálnám, hogy ahol a közönség érdeklődik egy író iránt, viszont a könyvkiadási viszonyok oly mostohák, hogy az író munkája a nagyközönség részéről szinte megfigyelhetetlen, ott megpróbálom a könyv árának redukálását a banksegítség igénybevételével. Viszont minnek adjak ki bankpénzen is könyvet, ha a közönség ingyen se veszi?

Elsődlegesebb tennivalónak tartom a közönség felrázását, ha ez nem is esik jól neki s csak ha már kívánja, gondoskodom szellemi táplálékának előállításáról s ez előteremtés anyagi föltételeiről. Parlagon heverő felvető képességet, egyelőre csak tétova és céltalan érdeklődéseket Nagyvárad közönségétől elvitatni nem lehet. Annak idején tiltakoznom kellett tehát, hogy ezt az érdeklődést cigányzenén és baletticipőken vezessék le.

A magát megnevezni nem akaró bankigazgató fennközölt levelét örömmel könyvelném a lezajlott vita termékenységévé javára, ha azzal a többi pénzügyi vezetéki is azonosítanák magukat. Mandátum nélkül azonban senki sem fog bizottságnak összeállani. Ha a nagytőke mentegőzése és erejéhez mért kötelességtudása azzal a kultúrával szemben mégis őszinte volna, amiből végeredményében életeterejét meríti s ha a bankok a kultúrát felállítását csakugyan elfogadnák megoldásként, mi sem egyszerűbb, mint ezt a készségüket pár sorban vagy akár telefonon bejelenteni a „Nagyvárad” szerkesztőségébe. Az életre való ötlet bábjának a szerkesztőség örömeit ajánlkozok.

Elintézetlen kérdés még a baletticipőből kinőtt aprehenzió. Unnepélyesen kijelentem, hogy ha abból a cipőből a cikkezések során csakugyan szárbaszökken és illatos rózsaként kifeszül csak egy szippantásnyi kultúra is: — magam fogom elsőnek áldani lábnyomát annak, aki ezt a sok port kavart problémát belétkaposta.

Tabéry Géza.

KIADÓ

az Apolló mozgószin-

HÁZ

minden ülőhelye, már most

INGYEN

előjegyezhet jegyeket a rejtelmek házához

NEUMANN

női és férfi divat-különlegességek üzlete,
Strada Gen. Moscu (volt Kert-utca) 1. sz.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Női és férfi harisnyák, keztyűk, férfi fehérnemű és nyakkendő különlegességek, valamint vásznak, damasztárak, glottok, libertinek stb. stb.

angró árban kerülnek eladásra

75

Lei a

I-a selyem flor fátol harisnya.

95

Lei a

I-a Mouszlin fátol harisnya.

125

Lei a

I-a legszebb fátol harisnya, ami eddig 195 Lei volt, 50 szinben kapható.

Vezér

áruházában, Piața Regina
Maria (Bémer-tér) 1. szám.

Tavaszi njdonságok!
**Női kabátok, ruhák, pongyolák,
gyermek kabátok és ruhák**
legolcsóbb bevásárlási helye
Modell Aruház Vlahuța (Szt. János-utca) 6

Akarja családját cipővel ellátni?

Nálunk két pár elsőrangú
cipőt vásárolhat azért az
összegért, melyért másutt
csak egy párat vehet!
Csakis elsőrangú gyártmányok
raktáron, alig észrevehető
szépséghibával.

Selejtes cipőáruház

Str. Teatrului (Szinház-utca) 4. szám.
Antilop cipők megérkeztek.

TUDJA-E

mi a legutolsó divat? Nézz
meg tavaszi angol szövét.

különlegességeinket

SCHWARTZ ES ROSENFELD

uri szabók, Gojdu (Beethy Ő.)-u. 29

Harisnyák minden szinben, garantált
legjobb minőségben
hallatlan olcsó árban kaphatók
Blumnál
a Körösparton

Reggelire, uzsonnára, vacsorára előételnek legolcsóbbak legizletesebbek a Kemény-féle huskonzervek

Májpástétom Haschée Gulyások

1/8 1/4 1/2 1 kgr. dobozokban, továbbá

Frankfurti virsli

Kapható minden jobb fűszer- és csemegeüzletben. Viszontelárusítók részére lerakat

Klein Ödön

Oradea-Mare, Str. Petru Maior (Or-u.) 7.
Telefon 7-10.

Kemény Testvérek huskonzervgyár Salonia-Mare

Hölgyek és masamódnők figyelmébe!

Értesítjük a t. hölgyközönséget, hogy (a volt Friedländer-kalapgyár üzemében) női, férfi szalma- és filckalapok alakítását a legujabb párisi és bécsi modellek után megkezdjük. A alakításokat éppúgy mint az új kalapokat hidraulikus présen préseljük, miáltal a nálunk alakított kalapok az új kalapoktól meg nem különböztethetők.
Versenyképes árak!

Sürgős esetben 48 óra alatt alakítunk.

Heller és Deutsch

Bulev. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 29. sz.

A nagyváradai faszisták szervezkedése

A Vestul Romaniei vasárnapi száma tudósítást közöl a román faszista-szervezetnek, az Actiunea Romanescanek organizálásáról. A cikk ezeket írja:

Markus Istvánt az Actioneal Romanescan központi bizottságának delegátusává nevezték ki és megbízták a helybeli osztály megszervezésével. Ezideig a következők iratkoztak be a mozgalom tagjaiként:

Bota György tanár, Pacala György gyógyszerész, dr Chidiosan, dr Galdau orvosok, dr Muntean István szentszéki ülnök, dr Gocan Simon tanker, főigazgató, dr Matei János orvos, dr Haragus közjegyző, dr Mocani ügyvédjelölt, E. Stan, N. Moga jegyző, Sofronie tanár, Tripon József tanfelügyelő, M. G. Samarineanu és Petre A. György hírlapírók, dr Pop Romulusz ügyvéd, Bulbuka iparos, Fildan József városi aljegyző, Fodor tanár, dr Prodan városi tisztviselő, dr Ierican Nerva szentszéki titkár, dr Sabau Cornél tanár, Cosma Aug. tanár, dr Nes orvos, dr Popa Mihály városi előjáró, Govra mérnök, Jurca és Ille prefektusi titkárok, Faur banktisztviselő, dr Nemes, dr Costa Rom. orvosok, dr Costa Jon ügyvéd, dr Marcus Péter ügyvéd, dr Ilies orvos, Marta Joachim banktisztviselő, dr Surducian ügyvéd, dr Bancila Picu ügyvéd, dr Maior László városi főorvos, dr Nemesné, dr Popovici Gh. ügyvéd, Valeanu asszony tanárnő, Toma Stefanescu asszony, Bosie N., Dragomir N. iparisk. igazg. Moga T., Nagy Jon, Moldován és kb. még 20 diák.

Kedden este fél 9 órakor a prefektúrával szemközt kioskban értekezlet lesz, a melyen a további akció terveit beszélik meg.

A Vestul Romanieiben közölt névsor azt bizonyítja, hogy a faszista mozgalomnak eddig bár csekély száma, de feltétlenül komoly és intelligens tagokból álló csoportja van Nagyváradon. Ez megerősítheti mindenben azt a várakozást, hogy a szervezkedés és az aktivitás módszere azok között a keretek között marad, amelyeket a multkori gyűlések hangoztattak. Ez időszereint a mozgalomnak erős antiszemita jellege domborodik ki, amely a Vestul Romaniei vasárnapi számának hasábjain különösen élesen tör elő. A lap vezérekke sulyosan támadja meg a hatóságot, amely, szerinte, nem talál magának egyéb feladatot, „mint megvédeni ama idegenek érdekeit, akik fizetnek.” Azt veti szemére a közigazgatás egyes tényezőinek, hogy az idegenek hálijára pályáznak a hivatalok módjára általuk — vagyis az idegenek által — akarnak az érvényesülés piederstáljára lépni.

A Vestulnak ugyanez a száma a következő napihírt közli:

„Arról értesülünk, hogy két regátbeli román közül, akiket zsidó-magyar bankok igazgatóságába beválasztottak, az egyik kijelentette, hogy sajnálja, hogy ez időszereint német nyelven válaszol, minthogy nem tud magyarul, megígéri azonban, hogy a jövő évben már magyarul fog beszélni; a másik, egy magas méltóságot betöltő ur, mivel még nem bírja eléggé Árpád nyelvét, a bank igazgatóságához rosszul fogalmazott, de mégis magyar nyelven írott levelet intézett, a melyben megköszöni a neki juttatott kiváló megfigyeltetést. (?)” A kérdőjelet a Vestul fűzi hozzá a megfigyeltetéshez és az egész tudósításhoz megjegyzi: Ehhez nem kell kommentár.

A lap tartalmával nem akarunk polemizálni. Ehhez az utóbbi hírhez azonban annyit mégis hozzátesszünk, hogy indokolatlannak tartjuk ezt az ironikus híradást a magyarnyelvű levélről és felszólalásról, ha látjuk, hogy a Vestul Romanieinek ugyanez a száma közli magyar nyelven is a Victoria-vatta és kötszervatta közgyűlési meghívóját és mérleget anélkül, hogy ezzel a lap is román jellegét elveszítené.

Sovány fizetésjavítás a közigazgatási tisztviselőknek

Hosszas — és valljuk meg, türelmetlen — várakozás, hónapokig tartó parlamenti vita után tegnap érkezett le a hivatalos rendelkezés a vármegyeházára, mely a közigazgatási tisztviselők fizetésrendezését tartalmazza. Az eredmény vajmi kevés és igen sovány és csak igen nagy jóakarattal lehetne fizetésjavításnak nevezni. A kormány ugyanis abban a formában intézte el a tisztviselők fizetésrendezését, hogy a tavaly megállapított drágasági pótléknak harmincöt százalékát utalták ki fizetésjavításként január elsejétől.

Hogy valóságban milyen összeget jelent ez a fizetésjavítás, azt csak néhány kiágadattal táblázattal illusztráljuk. Így a nyolcadik fizetési osztályba tartozó tisztviselők, ahová a vármegyei főjegyző is sorozódik, 175 lei, a kilencedik fizetési osztályba tartozók (prefektusi titkárok, aljegyzők) 140 lei havi fizetési többletet kapnak. A rendőrprefektus fizetése is csak 490, a rendőrigazgatóé pedig 390 leiel gyarapszik a táblázat szerint. A legmagasabb állásban levő közigazgatási tisztviselőknek: a prefektusnak is csak 750 leiel emelkedik a havi fizetése. A kilencedik rangosztálytól lefelé pedig egészen minimálisak: 100-tól 20 leig alakulnak a fizetési többletek.

Ezzel szemben áll az az elv, hogy a legfontosabb ügykört betöltő hivatalnoktól: a közigazgatási tisztviselőtől, mely közvetlen érintkezésben áll a közönséggel, jó és pontos munkát követelnek. A morális feltétel pedig az volna, hogy a köztisztviselő tisztakezü legyen, mentes minden korrupciótól. Jó munkát azonban csak jó, vagy legalább is a megélhetést biztosító fizetés ellenében várhat az állam tisztviselőitől. A most megállapított fizetési többlet aligha lendít a közigazgatás hivatalnokainak sorsán és helyzetén.

A magyar kisebbség szervezkedése

Általánosan tudott dolog, hogy Románia a szövetséges és társult főhatalmakkal 1919. december 19-én Párisban szerződést kötött, melyben saját akaratából a szabadság és igazság határozott biztosítékait kívánta megadni a területén élő lakosságnak fajra, nyelvre vagy vallásra való tekintet nélkül. Ebben összes állampolgárainak különbség nélkül törvényelőtti egyenlőséget, ugyanazon polgári és politikai jogok élvezetét biztosítja. Kimondja, hogy Románia egyetlen polgára sem korlátozható bármely nyelv szabad használatában a magán, vagy üzleti forgalomban, az egyházi életben, a sajtó útján, vagy más módon való közlési térén, vagy a nyilvános gyűléseken. Nagyobb nyomattal Románia a szerződésben foglaltakat a Nemzetek szövetségének védelme (garancia) alá helyezte. Ezt megelőzően az erdélyi, bányászati és magyarországi összes románoknak jogosított képviselői által Gyulafehérváron 1918. december 1-én egybegyűlt nemzetgyűlés a Romániával való egyesülés kimondásakor ennek alapelvei között proklamálta az itt lakó nemzetek teljes nemzeti szabadságát. Kimondta, hogy mindenik nemzet önmagát kormányozza saját nyelvén, saját közigazgatásával, a saját kebeléből vett egyének által. Minden nemzet a törvényhozási képviselőre és az ország kormányzásában való részvételre számarányban nyer jogot. Kimondta a hitfelekezetek egyenjóságát, önkormányzati jogok szabadságát, a teljes sajtószabadságot, gyűlékezési és egyesülési jogot, az emberi gondolatok szabad terjesztését. E valóban demokratikus és magasfokú szabadelvű szellemre, a modern kultúra irányító eszméitől áthatott gondolkodásra valló rendelkezésekkel szemben a román állam a nemzeti kisebbségektől teljes joggal elvárja azoknak az államiránti lojális magatartását, hogy a rendelkezések a gyakorlati

életben a kormányzat végrehajtó intézkedései rendben még nem valósították meg, annak egyedüli oka csak az lehet, hogy az erdélyi államok életfolyamatát feldúló világháború után a normális rend helyreállítása, a közállapotok konszolidálódása leközvetlenül nehézségekbe ütközött. A magyar nemzeti kisebbség képviselőitében a romániai országos Magyar Párt szükségnek látja, hogy a magyar nemzetnek a román állam iránti lojalitása kifejezésre juttatásul a jogrend helyreállítása, a gazdasági, társadalmi és kulturális élet konszolidálódási munkájában tevételes részt vegyen. Ennek alapföltétele az, hogy népi állagának és vezetőinek szervezetét kiépíthesse. A jelen kormány erre leghivatottabb tagja, Marzescu igazságügyminiszter ur csak nemrégiben nyilvánosan jelentette ki, hogy a nemzeti kisebbségeknek a nemzeti alapon történő szervezkedése az alkotmánytörvényben biztosított egyesülési szabadság értelmében semmiféle kifogás alá nem eshetik. A magyar nemzeti kisebbségnek tehát hazája iránti kötelessége az ország egész területén haladéktalanul hozzá fogni a szervezkedéshez. Felkérjük a vidéki választókerületek magyarságának vezetőit, hogy az előkészítő bizottságot mihamarabb alakítsák meg és ezt közöljék a Magyar Párt központi irodájával, mely a továbbiak törvényes és szabályszerű kivételére a szükséges tájékoztatást meg fogja adni.

10000 L. jutalom

HIMALÁJA

annak,
ki ezen rejtvényt helyesen
megfejt. Megfejtések f. hó
27-e déli 12 óráig küldendők be
az Apolló mozgósínház
igazgatóságának

ANNÉ kárpitos

Str. Marasti (Lázár V.-utca) 3.

„SEMINA“

Str. Iosif Vulcan No. 4. (Nagy Sándor)-u.
Telefon 14-40 Telefon 14-40

Nemesített mezőgazdasági
Konyhakertészeti- és virág

magvak.

Növény Állatvédelmi szerek. Kérjen árjegyzéket!

Szerdán kezdődik a jövedelem és vagyonadó tárgyalása

A háberus vagyon és jövedelmi adókievétel ellen annak idején körülbelül 600 felebbezés érkezett a pénzügyvizsgálatóhoz, amelynek tárgyalása elmaradt. Most két bizottságot alakított a pénzügyi vezérigazgatóság rendeletére Coroiu Sándor pénzügyigazgató, amelyek a tárgyalásokat szerdán kezdik meg. A bizottságok elődói, Szabó Akos, Rátz Ferenc főtanácsosok és Urbeanu Constantin tanácsos Kolozsvárra mentek, ahol az ottani hasonló felebbezések elintézésének módját tanulmányozták. Szükséges volt ez azért is, mert a bizottságok, mint legfelsőbb fórumok hoznak a felebbezett ügyekben jogerős határozatot, amelyek ellen felebbezésnek nincs helye s így nagy pénzügyi jogi felkészültséggel kell a kérdésben határozatot hozni. Kolozsvárt Poplea osztálytanácsossal érkeztek s kielégítő felvilágosítások után tértek vissza.

A bizottságok szerdán kezdik meg működésüket. Előreláthatólag 4—5000 korona lezárlásáról lehet szó egyes ügyekben, ami 1:2 arányban 2—3000 lejt jelent. Tárgyalás alá kerülnek a következők felebbezései:

I. Március 26: Rocsin György dr., Freiherger József, Hartmann Sándor, dr. Schnur Som, Schwartz Lajos, Szabó Dénes, Tóth Zsigmond, dr. Wechsler Iván, özv. Zsiváronovits Antalné.

II. László József Szentjohb. Takács István Szentjohb, László János, Örváth Sándor Szentjohb, Weiss Márton, Kalló Imre, Szepesi Frigyes, Kovács Lajos, Kohn Sámuel Székelyhid, Nagy Gábor Kóly.

Az első bizottság elnöke dr. Ilie Andor táblabíró, helyettese Radu Romulusz táblabíró, a második bizottság elnöke Stancescu István táblabíró, helyettese Jonescu Valentin táblabíró. A tárgyalások nyilvánosak, mindenki megfigyelhet azokon s résztvehet saját ügyének tárgyalásán. Időközben nem bocsátanak ki a bizottságok, a kitűzött ügyek az időtábla hirdetőtábláján tekintethetők meg.

Kereskedők küldöttsége Bukaresiben

A nagyváradai Kereskedelmi Csarnok kezdeményezésére a romániai kereskedők utazóközössége tartottak a lakbertörvénynek a kereskedőkre vonatkozó javaslatai ellen s elhatározták, hogy seregműveket a kormány elé viszik s a javaslat megváltoztatását kérik.

A kereskedők küldöttsége pénteken érkezett Bukaresztbe. Tagjai voltak: dr. Fried János titkár (Nagyvárad), Böhm Árpád (Temesvár), Muth K. (Temesvár), Jacobi Ottó (Brassó), azután a chisinaui kereskedelmi csarnok küldöttsége s a bukaresti Sfatul tagjai. A kiküldötték első sorban a bukaresti Sfatulal tárgyalták meg a memorandumot, amelyet ők vittek. A Sfatul már előbb adott be javaslatot a miniszterhez. Azután a kisenevi kereskedőkkel tárgyaltak s végül felkeresték Marzescu igazságügyminisztert, akinek Niculescu Ritz adta át a javaslatot s pár szóval informálta a minisztert a kereskedők sérelmeiről s kívánásairól.

Marzescu miniszter kijelentette, hogy a lakbertörvényjavaslat elvi álláspontjából nem enged, azonban a gyakorlati részben megfontolás alá veszi két kérdést:

1. A kiskereskedők lakásai, ha a lakás az üzlet mellett van s azsal egybeesik, 1927-ig nem mondhatók fel.

2. A többi üzletnél s lakásnál a háztulajdonos 6 hónap helyett 3 hónap alatt köteles nyilatkozni a bérösszeg s a bérfeltételek tekintetében jegyzőkönyvileg.

Ha a miniszter az így összegyűjtött adatokból a háztulajdonosok igényeinek túlsúlyát látja, győződnék meg, igyekezni fog az igényeket letemponítani.

A Vadul Commercialban (A kereskedelmi védő törvény) lefektetett alapelvek módját fognak nyújtani az esetleges üzletbér-úszora lefektetéséhez és a kereskedő existenciák megvédéséhez.

Jóváhagyták a miniszteriumok a város erdőszerződését

Benedek tanácsos bazeérkezett Bukarestből

Tegnap érkezett haza bukaresti újáról Benedek Aladár pénzügyi tanácsos, aki több városi ügy jóváhagyását hozta magával.

— Elsősorban is — mondja Benedek tanácsos az úlságírók előtt — a városi tanács határozatát az uralkodó pár életnagyságu képeinek megfestésére — jóváhagyta, az előirányzott 200 ezer lei költséggel.

A Kispiac parkrendezése ügyében a belügyminiszter megkérdezte a legfőbb technikai tanácsot, amelynek véleményére másfél millió rendkívüli hitelt engedélyeztek. Tekintettel a parkrendezés sürgős voltára e rendelték, hogy a munkálatokat 15 napon belül, nyilvános árlejtésen adják ki és a legrövidebb időn belül kezdjék is meg.

— A város múlt évi kiegyenlített számlatartozásai rendezésére 900 ezer lei póthitelt engedélyeztek, amely összeget a múlt évre kivetett és eddig még be nem hatott taxákból fedezik.

Az erdőkitermelés ügyében tudomásul vette a földművelésügyi és belügyi miniszter azt, hogy a város szabadkézből kapta a termelést, illetve Grünstein Bolával kötött szerződést erre. A város eredetileg csak a tűzifa kitermelés jóváhagyását kérte. Ezt is hagyta jóvá a két mini atermium és úgy döntöttek, hogy a műfaki kiértékelést maga az állam vegai és a kiértékelte műfából a város szükségletét nagyon előnyös áron fedezzi.

— A várostól kisajátított 270 hold ügyére vonatkozólag ígéretet kaptunk, hogy azt a területet egyelőre a város használatában hagyják megművelésre mindaddig, amíg az agrarbizottság véglegesen nem dönt.

Az Izr. Nőegylet választmányi ülése

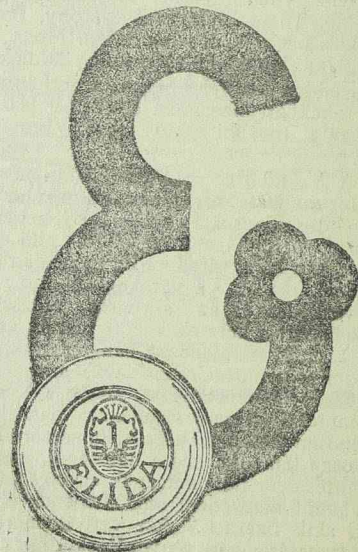
Vasárnap délután tartotta meg a Zsidó Nőegylet választmányi ülést az Egyesült Bank disztermében. Schütz Albertné elnöklétével. A nőegylet utolsó négy hónapi működéséről számolt be a választmányi ülés. Ezek szerint 11295 lei készpénzt és 47664 lei értékű fát osztottak szét az egyület áldozatkész tagjai a szegények között. Az árvaházra 98946 lejt költöttek. A jelentés részletes beszámolót közül az adakozókról és az alapító tagokról.

Megemlékezett a jelentés a Nőegylet új jótékony intézményéről, az agnók otthonáról is, amelynek átalakítása, berendezése 134 ezer leibe került. Egy agnót már elhelyeztek az aggokházában. A többiek elhelyezésére husvét után kerül a sor. Bejelentette a választmányynak lemondását özv. Klein Miksáné, aki 18 éve vezet az árvaházat. A lemondás okát betegeskedésével indokolta özv. Klein Miksáné. A választmány sajnálattal vette tudomásul a lelkiismeretes gondnoknő lemondását és az elbucsuztatásáról méltó módon fog gondoskodni a Nőegylet. Új gondnoknőnek egyhangulag Bródi Fanni tanítónőt választották meg.

külön klasszist képvisel!

SZÉPSEGHIBAIT tökéletesen eltávolíthatja, arhajakat, szeplőt, szemölcsöt végleg, utónyomok nélkül D. Sternberg Helén kozmetikai intézetében, Mária Királyné (Bémer)-tér 3. l. em.

FÜRDŐSZAPPAN
világhíru

1.000.000

ember befogadó képességü

Ház

a rejtelmek háza,

ennyien nézték meg Berlinben a rejtelmek háza előadásait

Sir a gyermeke? Miért nem használ Höfer gyermek-hintőpori és Höfer gyermek-krémet?

Tízezer állami tisztviselőt bocsájt el Magyarország

Ötven aranykorona fejéenkénti adó

Budapesti lapok értesülése szerint az úgynevezett felhatalmazási törvényjavaslatot szerdán fogják benyújtani. A törvényjavaslat csupán a közlelmzési minisztérium megszüntetését tartalmazza; egyéb hivatalok megszüntetéséről egyelőre pincsen szó.

A javaslat leglényegesebb szakasza a pénzügyi kormányzat gyökeres átszervezésével foglalkozik. Eszerint az összes állami bevételek a szanálás tartama alatt a jegybankhoz folynak be, külön állami számlára. Ugyancsak a jegybank fogja teljesíteni az összes állami kiadásokat is. Az állampénz-árak addigi jellege megszűnik. Sem ezek, sem az adóhivatalok pénzkezeléssel a szanálás alatt nem foglalkoznak, hanem mint legalsóbb fokú pénzügyi hatóságok, átvesszik a pénzügyigazgatóságok és adófelügyelőségek munkakörének egy részét. A központi pénzügyi kormányzatot decentralizálják. A pénzügyigazgatóságok bizonyos ügyek intézését átvesszik a pénzügyminisztériumtól.

A javaslat szerint

a szanálás első évében tízezer állami tisztviselő elbocsájtandó.

Megszüntetik az állami tisztviselők természetbeni ellátását is. Az állami bevételek fokozására az adókat lényegesen felemelik úgy, hogy a szanálási időszak végen átlag

minden magyar állampolgárra ötven aranykorona adó fog esni fejéenként.

A szanálási kérdéshez tartozik az is, hogy hivatalos washingtoni körök megerősítik a hírt, hogy az Egyesült Államok kereskedelmi szerződésre irányuló tárgyalásokat folytatnak Magyarországgal.

Bartók

finom, izléssel összeállított műsorral kedveskedett nekünk. Szubtilis finomsága, elmélyedő interpretálása, briliáns technikája, egész közel férköztek a lelkek világához. Szindus billentése mindent kifejezett és azt az érzést keltette bennünk, mint aki játék közben is játszik a billentyűkkel és hangulatokkal. Szívekhez szólott és ebben rejlik magyarázata tomboló sikerének, melynél melegebbet eddig zongorista itt nem kapott.

Merész ujjításnak látszott a műsor első számaként Debussy; de a címek már elárulták a régieskedő mestert és Bartók zsenialitására vetett csillogó fényt, midőnt az a Debussyt Scarlatti elé helyezte, nagy-szerű érzékeléssel vonultatva fel annak színpompás szépségeit. Scarlatti keresetlen szépségei annál cizelláltabban jutottak érvényre játékában. Felvilanvozó hatású volt a Beethoven szonáta, melynek utolsó tétele tündöklően pazar volt. Külön bájot adott ez egészen a mű világos elgondolása, Brahms, Chopin külön-külön tanulmány voltak. A zenei ironiának nagyszerű torzsképei a három saját szerzeményű bulleszk. Lenyűgözően éreztük a zsenialitásnak új számunkra merész utakon járó — elképzelését, de csak számyalva tudtuk követni utját, megjárni azokat még nem bírjuk. Annál közvetlenebbek voltak nemes egyszerűségükkel fogva a többi apróságok. Mindezek kezéhez, hangulatához azonban Bartók kétszeres művészete szükséges először, mint komponistáé, de főképp, mint előadóé. A ritka élvezetes estéről sokan hiányoztak, akik önmagukat büntették távolmaradásukkal, mikor a zenekultúrát, élvezetet mögéje helyezték más szórakozás-soknak.

B.

ÜLDONSXGOK

Szerkesztőség és kiadóhivatalai:
Strada Printul Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 6.
Kiadótulajdonos: Sonnsenfeld Adolf Részvénytársaság
Telefon 33.

Előfizetési díj helyben egész évre 480 lei, félévre 240 lei, negyedévre 120 lei, egy óra 40 lei; vidéken egész évre 600 lei, félévre 300 lei, negyedévre 150 lei, egy óra 50 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal és a Hegedüs Hirlapíroda, (Telefon 13—01.)

* Catana rendőrprefektus két napi gyengélkedés után tegnap újból megjelent a rendőrségen és átvette a rendőrprefektura vezetését.

* Dr Soós István a lakáshivatal élén. Nagy meglepetést keltett tegnap a polgármester intézkedése, amellyel dr Soós István a lakáshivatal élére helyezte. Dr Soós István tíz esztendeje, hogy a város szolgálatába lépett. Mintaképe a szorgalmas, tehetséges és lelkiismeretes tisztviselőnek, aki az impérium átvétele után, a legnehezebb időben is helyén maradt. Az elnöki ügyosztálynak hosszú éveken keresztül ő a referense. Ebben az állásában a közönségnek a legnagyobb készséggel állott rendelkezésére. Vasszorgalommal végezte munkáját és fejlesztette tudását. A román nyelvet is tökéletesen elsajátította és érdemeinek elismerésül legutóbb léptették elő elsőoszályu aljevezőnek. Dr Soós helyére az elnöki ügyosztály referensül Fildán Józsefet helyezték, aki kitűnő tisztviselő és bizonyosan sok sikerrel tölti be majd új hivatalát. Gerlán Józsefet a lakáshivatal eddigi referensét, aki ebből a nehéz állásból való felmentését maga is régóta kéri, a gazdasági ügyosztályhoz helyezték vissza. Az áthelyezésekre vonatkozólag dr Bucico Coriolan polgármester kijelentette, hogy kizárólag szolgálati érdekekből történtek.

* Tatu gazdasági tanácsos nem adja át hivatalát. Tatu Miklós gazdasági tanácsos is kézhez kapta a rendeletet, amely a kihágási bíróság élére delegálta, de mindeideig nem vette át új hivatalát és hivatalos helyen, a polgármester előtt kijelentette, hogy erre nem is hajlandó, tekintettel arra, hogy a rendelkezést réselmesnek tartja magára nézve. Eppen így nem hajlandó a gazdasági ügyosztály általa vezetett reszortjait sem átadni Jónás Demeter tanácsosnak. Az áthelyezésre vonatkozó rendelet három napi határidőt ad a hivatal átadására. Ha ezen idő elteltével sem adná át Tatu tanácsos a hivatalát, úgy azt jegyzőkönyvekkel átvesszik dr Tatu távollétében is. Azon a címen pedig, hogy a kihágási bíróságnak nem foglalta el a hivatalát, újabb fegyelmi eljárást indítanak ellene.

* Városi tulajdon csak árlejtéssel adható ki. Hónapokkal ezelőtt a város kiadta a Vicsay-cégnek a „Három rózsá” épületét. A miniszter most visszaküldötte a szerződést jóváhagyás nélkül a városnak azzal, hogy minden városi tulajdon csak árlejtés útján adható ki bérbe. Ez vonatkozik nemcsak a Három rózsára, de minden bérbe adandó városi tulajdonra is.

* A nagyváradai borszövetkezet közgyűlése. Két évvel ezelőtt alakult meg Nagyváradon a mézárosok és hentesek borszövetkezte, amely tegnap tartotta második évi közgyűlését. Fröhlich János elnökletével és összesen 603 üzletrészt képviselték a jelen voltak. Az igazgatósági jelentést Keszenbaum Miksa vezérigazgató olvassa fel. Az 1923-as üzleti évben nagy-szerű üzleti eredményt produkált a szövetkezet. Az erre vonatkozó számok minden kommentárnál többet mondanak. Így a termelés 1922-ben 41 vagonra rugott; 1923-ban 63 vagonra. Az áruforgalom 1922-ben 7.791,575 lejt; 1923-ban 27.172,830 lejt tett ki. Pénzügyi forgalom volt 1922-ben

16.128,978 lejt; 1923-ban pedig 38.306,872 lejt. Az igazgatósági jelentést a gyűlés egyhangúan elfogadta és a felmentvényt az igazgatóságnak megadta. Az igazgatóságba új tagokul Balog Vilmost, a Nagyváradai Hitebank vezérigazgatóját és Orás Lászlót, az Ipartestület társelnökét; a felügyelő bizottságba pedig Neumann Miksát, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főtisztviselőjét választották be. Dévald László, ipartestületi titkár, az iprosság nevében köszönetet mond a szövetkezet igazgatóságának, különösen Keszenbaum vezérigazgatónak a fényes üzleti eredményért. Winkler Mór, a kolozsvári szövetkezet részéről üdvözlő a közgyűlést. Robitsek Béla ügyvezető elnök és Kulcsár István mondtak még köszönetet a vezérigazgatónak és a tisztviselői karnak a kifejtett munkásságért s ezzel a közgyűlés véget ért.

* Vissza kell helyezni a leszedett cégtáblákat. Az utóbbi napok eseményeinek hatása alatt néhány nagyváradai kereskedő szombaton délután levettette jelentékeny értéket képviselő cégtábláját. Catana Aurél rendőrprefektus azonban elrendelte, hogy azok a kereskedők, akik levették a cégtáblájukat, azonnal helyezték vissza. Azokkal, akiket károsodás ért, jegyzőkönyvet vesznek fel.

* Dr Zigre Miklós a klubközli békéért. Dr Zigre Miklós, aki a napokban tért vissza külföldi üdüléséből, szombat este értekezletre hívta a nagyváradai sportegyesületek képviselőit. Az értekezleten kijelentette, hogy legfőbb feladatának tekinti az egyesületközi béke megteremtését, amely alapfeltétele a sportfejlődésnek. Ezután az olimpia nap megrendezéséről tárgyaltak. Erről egy ízben már megemlékeztünk és ismertettük, hogy az április 13-iki mérkőzések jóvedelmét az olimpiai ut költségeire fordítják. Az olimpiai nap megrendezésével dr Zigre Miklóst, Vasca Teodort, Faur Pétert, Kiss Kálmánt és Mikló Botát vitták meg. Vasca bejelentette még, hogy az országos válogatott csapat április 7-én mérő össze erejét Nagyvárad legjobbjával. Erre a mérkőzésre különös gondnal készül a szövetség.

* Képkiallítás az Apolló mozgó előcsarnokában tegnap nyílt meg nagy érdeklődés mellett, különösen Iványi-Grünwald, Olgyai Ferenc, Romek Árpád, Pap Emil, Nagy Vilmos, Edvi Illés-Aladár, Heyer Arthur, Geiger R., Neogrady Antal, Koszkol Jenő stb. művei tetszettek a váradai művásárló közönségnek. A kiállítás még négy napig tart. Nyitva d. e. 9-től este 10-ig.

* Százazrek lettek a tűz martalékául feláldozva a Szerelmes asszonyok hatalmas kalandordramájában. Látható keddtől csütörtökig az Apolló mozgósínházban.

* Borzalmas gyilkosság Kispesten fényes nappal. Budapestről jelentik: Mátyé György huszonnégy éves dohánygyári irnok Kispesten agyonlőtte sógorával sétáló feleségét és sógorát, Dózsa Sándor géplakatost. Azután átmetszette nyakát és azonnal meghalt. Mátyé György nyolc hónappal ezelőtt nősült meg, de felesége négy hónapja már hazaköltözött, mert férje állandóan dorbézolt.

Az Én házam
A Te házad
Az Ő háza
Mindenki háza
A rejtelmek háza

* **Dutka Akos** Nagyváradon. Öt évvel ezelőtt, közvetlenül az októberi forradalom kitörése után került Nagyváradról Budapestre Dutka Akos, a kitünő költő. Azóta Dutka, akinek verseiben nemzedékek múlva is élni fog a háboru előtti Nagyvárad s akit később pacifista versei a legelső magyar költők közé emeltek, nem volt közöttünk. Tegnap, rövid két napos családi látogatásra ideérkezett s itt járt a költő ismét az utcákon, hol valamikor fehér krizantémmal gomblyukában elmaradhatatlan volt életünkben. Dutka Akos kabátjáról azóta letűnt a fehér krizantém. Talán más valami is változott a Holnapos idők óta, a bohém, lelkes lobogó Dutkából csöndes, derék tisztviselő lett. Verseket ma már csak ünnepi órákban írogat. De a régi Várad itt-márodottjai tegnap mégis a régi Dutkát látták viszont látogatójukban.

* **JANCSI LEVELE JULISKÁHOZ.** Kedves Juliska, barátaid várnak. — Remélem ott leszel te is — A bababálba vasárnap! — Lesz annyi szép, hogy mindenki a szemét, száját táltsa. — Anyuka a jegyet ma megváltja. — Örömmel gondolkodok rád addig. — Okvetlen jöjj el, csókol a te Jancsi!

* **Gázolt a villamos.** Szombat délután a Mosoiu tábornok (Kert) utcán a D-villamos elgázolta Truc Ádám 49 éves zenészt. Truc Ádám kisebb sérüléseket szenvedett. Beszállították a kórházba, ahol az inspekción rendőrtiszt ki is hallgatta. Truc Ádám úgy vallott, hogy nem hallotta a villamos csengetését. A vizsgálat megindult.

* **A Fischer művészársaság** keddi estéje elmarad, miután V. Pollermann Arankát családi ügyei sürögösen elszólították. A hangversenyt Pollermann Aranka hazatérése után tartják meg.

* **Az önálló Magyar Jegybank.** Budapestről jelentik: Az önálló Magyar Jegybank Popovics nyilatkozata szerint május elején megkezdí működését.

* **Hubay Jenő** április 4-iki koncertjére jegyek válthtók a Musicában.

* **Halálozás.** Özv. Milibák Józsefné, szül. Cserey Katalin 69 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor megy végbe Kolozsvári-utca 77. sz. gyász háztól.

* **Bihari matiné.** Sajnálats s gyér közönség előtt tartották meg vasárnap délelőtti Bihari Ákos hátramaradtjai javára a Bihari-matinét. Bihari Ákos, a zengő szavú, nagy tehetségű színész emléke speciel Nagyváradtól több szeretetet és kegyeletet érdemelt volna. Tabéry Géza nagy sikert aratott egyfelvonásosa, a Kolozsvári bál, ismételtelen sok tapsot kapott, a Bánk-bán növendék-előadása azonban nem sokkal járult a matiné hatásának emeléséhez. Az intenció bármennyire is nemes volt, nem ért cél: Bihari Ákos özvegyének és árváinak sóvány vigaszt küld egykori közönsége.

* **Vásároljon saját érdekében** a Körsoparti Áruház alkalmi olcsó hetében, mely hétfőn kezdődik.

* **Az Aranykereszt gyógyszerátarát** átvettém, minden tekintetben dusan felszerelve állók a t. orvos urak és közönség rendelkezésére Zsigmondovics Géza gyógyszerész.

* **Tavaszi divat szövet-vásár** Rimanóczy-utcán Kertész Reklám üzletében, ahol az árak olcsóbbak, mint bárhol. E cég szolid és megbízható.

* **Főfi- és nőikalapokat** formál Moskovits Etelka.

* **Női ruha** készítmények, vásznak, batizst-chiffonok legolcsóbb árakban kaphatók Leitner Mártonnál.

* **Értesítjük t. ügyfeleinket,** hogy intézetünk vámecekk kiállítására jogosítványt nyert és így csekket kiállítását az összes határvámokra a legelőnyösebben eszközöljük. Nagyvárad Agrártakarékpenztár részvénytársaság.

* **Modell-kalapot** Moskovits Etelkánál

Azon töröm a fejem t. Szerkesztő ur, hogy tulajdonképpen ki költés első sorban elfogadni tölem a rongyos szélű, vagy elszakadt bankókat? A kereskedelmi életben száz akadályba ütközik ezeken a megcibált, összegyűrt, elnyűtt pénznek az elköltése. A falusi kofa a piacon az istennek se fogadja el a bankjegyet, ha nincs simára kefélye és vasalva. Hát ezt még megértém. De sehogysem megy a fozjembe, hogy például az adóhivatal ne fogadja el az állam pénzét, csak akkor, ha olyan egyenes és ép, mintha skatulyából huznám ki. A napokban adót fizettem és elküldtem az adóhivatalba ötezer lejt. Eből kétezer lei száz darab husz lejesből áll. Hát én nem mondom, — isten ment — hogy ezek a huszlejesek, olyan csinosak, tiszták, ennyivalók lettek volna, mint a cukorbabák. Bizony volt azok között rongyos, szakadt, gyűrött és ragasztott bankó is. De mindezeket rajta volt a négy sarkán a négy szám, tehát megvolt az előírás szerint a tökéletes értéke. És az adóhivatal a huszlejes csomót még sem fogadta el, hanem visszaküldte. Azt kérdezem, öntől kedves Szerkesztő ur, hogyha az állam nem veszi el tölem ezeket az agyongyűrött, ezerkézen át ment pénzt, amelynek piszkos és gyűrött külsejében én ártatlan vagyok, de amelyek, ettől eltekintve, teljes értékűek, akkor hár kinek a nyakába szőz zam? Pedig még ellenszolgáltatást se késtem érte, sőt nagyon nem nagy örömmel adtam mert egy kicsit sokallom az adómat. De azt már még sem lehet kívánni tölem, hogy frissen szült, harmattiszta, parfüm-mel itatott és hókeblű pénzeket hajszojak fel azért, hogy az adómat kegyesen elfogadni méltóztassanak.

* Mindazoknak a jó barátoknak és ismerősöknek, akik drága feleségem elhunytalkalmából részvételüket fejezték ki, ez uton mondok köszönetet. Lovasi Márk.

* **Adakozás.** Az Izr. Nőegylet leányárvaházának adakoztak: Rothbarth Edéné 100, Kaufmann Mancsi Kaufmann Vilma halála évfordulója alkalmából 50, Reismann Róza édesapja halála évfordulójára 100 lei. Természetbeni adományokat küldtek a Purim alkalmából. Boros Jenőné, Vajda Sándorné, Lichtmann Miksáné, Sonnenwirth Lipótné, Frank Vilmos, Weisz Jakabné, Kun Gyuláné, Winkler Manóné, Lőfkovits Lajos, Salamon Ernőné, Bölcsei Jánosné, Lőrinc Mártonné, Kohn Jenőné, Goldberger Sándoré. Az összes adakozókak hálás köszönetet mond az Izr. Nőegylet elnöksége.

* **Mária csemege** 1 drb. 5 lei Benedeknél

* **Regele Ferdinánd (Rákóczi) uton** legolcsóbb bevásárlási forrás női divatárakban, Consum áruház Moskovits-palota sarok.

* **Megérkeztek** a legfinomabb angol szövetek Szikszay urisزابóhoz Parcul Eminescu (Betegseggyűző mellett.) Legújabb francia szabás!

* **Leitner Mártonnál** Eponge-ok, divat libertyk, delainek óriási választékban.

* **Gesztenye-Piré** 1 drb. 2 lei Benedeknél

* **MUNKÁSOK, TISZTVISÉLŐK,** kereskedők és alkalmazottak munkaidő után délelőtti 12–2 óráig, este 6–8 óráig fogásztal rendelést tartok, ahol foghúzást, tömést, arany és műarany fogakat havi és heti részletfizetésre is a legelőnyösebb munkát végzi Horváth Ernő dentist, Str. Teatrului (Színház-u.) 4. szám.

* **Kesztenbaum Juliska** fűzőszalonjában, Rákóczi-ut. a legfinomabb kézzel himzett női fűzőket kapható.

* „Kegvelei” temetkezés a Sas alatt.

* **A legdivatosabb ingzefirek** megérkeztek Leitner Mártonhoz.

MOZI

— Szerelmes asszonyok, — az Apolló mozgósínház slágerfilmje, látható keddtől csütörtökig. A köny és szerelem nagy regénye, A szerelmes asszonyok nagyszabású kalandordráma, melynek pompás mese-szővése, megkapó és izgalmas drámai jelenetei Montecarlóban, a világ e csodaszép-ségű helyén játszódnak le. Amerikában, e nagyszabású film felvételéhez, egy egészen új Montecarló épült, olyan természetes utánzásával a valódi Montecarlónak, hogy annak minden Istenadta szépsége és a világon egyedülálló bűbajos részei láthatók a nagyszerű alkotáson. Miss du Pontés Erich von Stroheim művészi játéka hatásosan érvényesül az izgalmas kalandordrámaiban. A két rész, 10 felvonásos filmet egyrészen mutatják be.

— „A fehér menyország” — Dorian-film, Dorian-filmszínház. Bruno Kastner, Lona Schmidt, Jacob Tiedtke és a „Névtelen ember” kedvenc Dodd Bobbyja alakítják a főszerepeit a kiválóan megrendezett filmnek, melyet Georg Jacoby, a „Névtelen ember” és az „Ilyenek a férfiak” mesteri rendezője rendezett meg. Csodás felvételek, izgalmas téma és a Szent Morici havas vidék eredeti felvételei teszik a képet vonzóvá. E Dorian-filmsláger ma látható az 5, 7 és 9 óras előadásokon.

TŐZSDE

Zürich, március 24. Nyitás: Berlin 10 0/a 131, Newyork 579 fél, London 2488 fél, Páris 3110, Prága 1670 fél, Bukarest 305. Budapest 0.088, Bécs 0.008160.

Bukarest, március 24. Zárlat: Devizák: Páris 1010, London 824, Newyork 192, Róma 828, Zürich 33 egy., Bécs 27, Prága 558, Budapest 25.

Valuták: Font 805—810, frank 1000—1010, svájci 33—33 fél, lira 815—825, szokol 540—550.

Zürich, március 24. Zárlat: Berlin 10 0/a 131, Amsterdam 1375, Newyork 579 egy., London 2487, Páris 3175, Milánó 2505, Prága 1677 fél, Budapest —, Belgrád 710, Bukarest 305, Bécs 0.008160.

Budapest, március 24. A hétfői értékpapírpiacon árfolyamai: Angol-Magy. 115, Hazai b. 310, Magy. H. 794, LeLszám. 124, Olasz b. 30, Osztr. H. 265, Salgó 855, Rima 188, Kőzuti 35, Városi 48, Déli 108, Államv. 660, Bosny. Ag. 82, Földhit. b. 525, Hermes 76, Ingatlanb. 300, Forgalmib. 65, Keresk. H. 45, Mercur 24, Keresk. b. 1800, Belv. tak. 53, Egy. Bpest főv. 250, Magy. Alt. Tak. 245, Pesti Hazai Első 5950, Borsod-Misk. 179, Concordia 58, Első bp. gőz 177, Gizella 80, Hungária gőzm. 153, Viktória 120, Beocsini 1675, Borsodi szén 205, Szász-vári 570, Kohó 770, Drasche 421, Magnezit 3675, M. Alt. kőszén 4075, Ujlaki 310, Uriskányi 1100, Globus 74, Csáky 28, Fegyver 1600, Ganz-Danub. 5350, Ganz-Vill. 2350, Győrffy-Wolf 130, Hoffher 250, Láng 185, Lipták 18 fél, Rössemann 75, Schlick 104, Schuller 60, Teudloff 130, Wörner 20, Osztrák légsz. 1325, Baróti szesz 11, Boni 120, Danica 185, Égisz 68, Izzó 850, Flóra 132, Goldberger 170, Hung. mtr. 350, Karton 116, Klotild 160, Kukoripar 4100, Österm. 370, Ruggyanta 625, Vasuti forg. 400, Marosv. petr. 130, Mezög. ipar 710, Océan 45, Phöbus 53, Villányi p. 63, Zagyva-pálf. 44, Alt. fp. (Mercur) 7, Egy. fa 63, Guttmann 520, Lignum-Tröst 125, Malomsok 15.250, Neuschloss-Lichtig 10.250, Uj Ofa 775, Rézb. 200, Union d. Usines 3250, Zabolai 176, Zenta és rosk. 250, Adria 2050, Atlantica 55 fél, Levante 390, Trust 137, Konvertált 771, Délcukor 771.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd: Kék postakocsi, operettjüdság negyedik B) bérlet 95. szám.

Szerda: Pompadour, operettjüdság 13-szor, bérleten kívül.

Csütörtök: Sevillai borbély, operarepriz A) bérlet 96. szám.

Péntek: Hamburgi menyasszony, B) bérlet 97. sz. Szombat d. u.: Diadalmasszony, mérsékelt helyárakkal, kezdete fél 4 órakor.

Szombat este: Román előadás, kezdete 9 órakor. Vasárnap d. e.: Munkáseleadás, kezdete 11 órakor.

Vasárnap d. u.: Aranymadár, mérsékelt helyárakkal, kezdete 3 órakor.

Vasárnap d. u.: Kék postakocsi, operettjüdság, ötödikszor, rendes helyárakkal, kezdete fél 6 órakor.

Vasárnap este: Román előadás, kezdete 9 órakor. Hétfő: Válás után, üdonság A) bérlet 98. szám.

Az erdélyi drámapályázaton kitüntetést nyert pályám.

— Kék postakocsi, (Operettbemutató.) Az utóbbi esztendőben nagy szeretettel nyulnak az operettlibrettőrök a mult virágos emlékeihez. Letűnt idők finom hangulataiban fürdöznek mondanivalójukat a bizony megértőnek, hogy a biedermeier és rococo-világ ártatlanságával csak az álomantikát, a konjunktura-gitáron csak a hamis hangot hozzák ki — a ködbevesztett miliőnek igazi íze, színe és bájos stílusa nélkül. A most bemutatott Kék postakocsi szintén a biedermeier-körben játszódik és meséjében a Levendula című daljátéknak szálait fűzik tovább husz-harmadik esztendő ugrással. Mint a folytatások rendszerint, úgy ez a darab is értékben elmarad az elsőszülöttől. Mindazonáltal a Kék postakocsi, ha nem is nagy igényű, de kedves, sok helyen finom humorral fűszerezett darab, zenéjében pedig ügyes, magyaros motívumok vannak. A régi bakonyi betyárromantikát is bevonták és ez kétségkívül frissebb színt és egy kis eleven akciózt adott a különben vékony meséjű daljátéknak. A házakat aztán ügyesen pótolta a jó előadás. Kovács Kató a bakonyi haramia-vezérbe szerelmes grófkisasszony, Zilahy Irén, a fiatal puszta csaplórosné egyrészt díszkrét játékokat, éneket, másrészt temperamentumot hozott a felvonásokba. Borovszky stílusos kiűsége erős színészi készsége mellett elmaradt az, amit ez alkalommal énekekben nyújtott. Az összjátékból egyébként hármán emelkedtek ki pompás alakításokkal: Pogány Janka és Galambos Elemér, a multa emlékező öreg pár, akiknek finom játéka és sikerült énekpártija közelítette meg leginkább a darab stílusát és hangulatát. Kitiűző volt játékaiban és táncban egyaránt Pattantyus és sikerült figurát adott Békésy és Madas.

— A Kék postakocsi. Szombat, vasárnap és hétfő este teljesen telt házak előtt került színre a táncos operette, mely ma este B) bérletben kerül színre, ezenkívül vasárnap fél 6 órai kezdettel szerepel a színház műsorán és héten a Kék postakocsi, melynek főszerepét minden alkalommal Kovács Kató, Zilahy Irén, Pogány, Borovszky, Pattantyus, Galambos, Fratta, Madas, Vigh és Békési játsszák.

— Pompadour. Az idei szezon ragyogó kiállítás, gyönyörű zenéjű nagysikerű operettje, a Pompadour szerdán este bérleten kívül kerül színre. A főszerepét ezúttal is Kovács Kató, Zilahy Irén, Borovszky, Micsoga, Madas, Vigh, Galambos és Földes játsszák.

— Sevillai borbély. E finom muzsikájú víg opera részben új szereposztásban kerül szinte csütörtök este hosszabb pihenés után A) bérletben. Rozinát Baranyai Jolán énekel, a borbély szerepét Figarót Feleki énekel. A többi szerepeket Pogány, Tihanyi, Márkus, Harsányi, Békési és Bereng énekelik. Az opera rendezését Holényi főrendező végzi, a zenekart Váradi karnagy vezényli.

— Hamburgi menyasszony. Pénteken este B) bérletben a Hamburgi menyasszony lesz a színház műsorán a legutóbbi szereposztásban.

— Szombati és vasárnapi előadások. Múltán szombat és vasárnap este 9 órai kezdettel Voicolenes drámai társulata játszik a színházban, a magyar társulat szombaton fél 4 órai kezdettel a Diadalmasszony operettet játssza, vasárnap pedig 3 órai kezdettel az Aranymadár és fél 6 órai kezdettel pedig

a Kék postakocsi operettjüdságnak lesz az 5-ik előadása rendes helyárakkal.

— Válás után. A jövő hét elején hétfőn este lesz a bemutatkozó előadása a pályadíjat nyert 3 felvonásos drámának, Karácsonyi Benő új darabjának, a Válás után-nak, melynek főszerepét Körösi Juci, Zilahy Irén, Harsányi, Földes, Sor, Bereng játsszák. A pályadíjat nyert dráma hétfő este A) bérletben kerül színre.

Reclam nélkül is
és belésáru különleges-
ségeink a legolcsób-
bák, dus választék!!
Havas és Grünfeld
Avram Iancu
(Kossuth-ut.) 8. (Sas-útjával szemben)

Fátyol harisnyák
98—135 leiig
legnagyobb választékban a
„CHIC” áruházban
Bw-dul Regele Ferdinand 7. sz.

Elsőrendű **lóhere és lucerna-**
arankamentes **mag, frissen, teher**
örölt búzakorpa, hab,
kicsiben és negyben kapható bármely mennyi-
ségben a
Banca Frontiera áruosztályánál,
Strada General Mosoiu (Mezey Mihály-utca) 2.
Telefon 610. Telefon 610.

Friedmann és Fisch
leszállított árjegyzéke
1000 Yard alsó száll ... 15— Lei
400 „ Kutya fejű céna ... 9-50 „
300 „ Clarck ... 12 „
360 méter Angol ... 5— „
1 matring D.M.C. himző pamut 4-50 „
1 pár Mouszlin flór harisnya ... 60— „
1 pár Fátyol harisnya minden szín 75— „
Gyermek harisnyák, zoknik nagy
választékban.

Friedmann és Fisch
cégnél
Sas-passage Sas-passage

Uri szabóságomat
kibővítve, Strada Corogariu (Uri-
utca) 9 szám alatti üzlethelyiségbe
Legfinomabb angol szövetek raktáron.
Legutolsó divat szerinti szabás. — Szolid árak.

Szalay Dezső

Alkalmi vétel
5000 pár Fátyol Harisnya
minden színben,
hiba nélkül
Molnárnál
Bulevard Regele Ferdinand (Rákóczi-ut.) 9. szám.
69 le
párja

SPORT

A NAC fölényesen verte az SzSE-t Törekvés—Bihorul 2:2, Egyetértés—Makkabea 3:0

Lassan indult a vasárnapi NAC—SzSE mérkőzés és farszóló izommunka merítette ki a játékosokat. Dacára a nehéz terepnek, Rónai kitűnő biztonsággal indult és elegáns, nyugodt játékával szinte maga uralta a pályát a mérkőzés egész tartama alatt.

Az SzSE sokkal biztosabban érzi magát és Jakab kapuját csakhamar bombázni kezdi a kitűnő Keller. És most csak azt akarjuk megjegyezni, milyen kár, hogy a mult évben nem Jakab állott a NAC kapujában. A tegnapi mérkőzésen iskola-példát adott.

Már a nyolcadik percben a NAC is iramba megy át. Rónai indul, maga viszi le a labdát az ellenfél kapujába és a tizedik percben rugta az első gólt. Ettől kezdve már biztos volt az eredmény. A félidő 4:0. Mind a négy gólt Rónai lőtte. Az SzSE csak a második félidő végén kap erőre, de ez az eredményen nem változtatott. Az eredmény 6:0 a NAC javára. Morár kitűnő bíró.

A Bihorul—Törekvés mérkőzés nivótlan volt és a Törekvés megelégeden gyenge formát mutatott. Ezzel szemben a Bihorul stílusos játékot produkált. Szinte érthetetlen, hogy a Törekvés nem is próbálkozott szebb, komolyabb kombinációval. A második félidő játéka változatosabb és szebb volt. Eredmény 2:2 (2:1). Balogh János komoly, partatlan bíró volt.

Egyetértés—Makkabea 3:0 (2:0). Az Egyetértés tartalékai is alott fel és Micsinay hiányát már az első percben érezték. A Makkabea dicséretes igyekezetet mutatott, de az Egyetértés játékosai, fejlettebb technikájával és komoly, megfontolt összjátéka szépen érvényesült. Hatarozottan befolyásolta a játékot a felázott, rossz alapzatú pálya. Schmidt Béla (NAC) lelkiismeretesen vezette a mérkőzést.

Szövetségi díj: Bihorul I. B.—Törekvés I. B. 3:2 (1:2) Bíró: Flegmann.

Videki eredmények:

Temesváron: TAC—ATE 1:0 (0:0). Bíró: Szika.

Kolozsváron: Victoria—Universitate 3:2 (2:0). Bíró: Kiss Kálmán. CFR—Hagibor 2:2 (2:0).

Aradon: AAC—AMTE 2:0 (1:0)

A Törekvés mezei futóversenye

Dacára a rossz időnek, vasárnap délelőtt a Törekvés megtartotta ezidei első mezei futóversenyét. Az eredményeket itt adjuk:

Hat kilométeres junior verseny

1. Kiss Péter (T) 28 p. 54 mp.
2. König I. (T) 29 p. 03 mp.
3. Nemes (T) 29 p. 54 mp.
4. Frank (T) 31 p.
5. Eckstein (T) 32 p.

Négy és fél kilométeres ifjúsági verseny

1. Dorier (T) 22 p. 25 mp.
2. Hegyi (T) 22 p. 27 mp.
3. Domokos (T) 22 p. 32 mp.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész, Sas-passage 20. szám

Saját készítményű **sérvközlők, hasközlők,** speciális kötszerek, női és férfi övszerek

SENKI FIA

— REGÉNY —

Írta: Lovassy Andor.

(Minden jog fenntartva.)

— Magyarországból, — válaszolt csüggedten Boglár Erzsí.

— Magyarországból? Én is szolgáltam ott tiz esztendeig, tudok így egy kicsit magyarul, de rosszul beszélek, úgy, mint a nagysága beszél angolul.

— Hát hol járt maga ott?

— Egy grófnál voltam madárijesztő kis inas. Ne búsuljon, ha baja van és pénze nincs, lehet itt keresni, csak dolgozni kell. Látnom szép, erős, egészséges, kezdjen valami munkához. A munka nem szégyen. Itt a munka pénz, becsület, kenyér. Na ne sirjon. Beszélék én a főnök urrai; vagy beszéljen maga; meglátja, lesz kenyér, lesz becsület.

Olyan szelíd, jóságos arca volt annak a fekete embernek, fekete bőrén keresztül szinte látszott a fehér lelke, a galambszíve; mintha ördögbőrből bujt volna egy angyal.

Erzsí nagy elhatározással vett erőt magán. Lenyelte fojtogató könnyeit és megragadva az idegen ember fekete kezét, felkiáltott: — Hogy hívják magát?

— Nigra.

— Köszönöm a jó tanácsát. Aldia meg az Isten érte Nigra úr.

Mikor a néger eltávozott, szegény Boglár Erzsí elgondolkodott, hogy mennyivel nemesebben, férfiasabban gondolkozik ez a félvad ember, mennyivel keresztényibb érzése van ennek a fekete pogánynak, mint annak a két világeselő gazembernek, kik őt ide csábították, mint lakatlan szigeten, a hajótöröttet. Elrabolták a becsületét, tönkretették, bemocskolták a lelkét, az ifjuságát; azután elszöktek tőle a gyalázatosak!

Hirtelen összeszámolta csekélyke pénzét; éppen elég lesz, hogy a heti szobabért kifizesse és becsülettel távozzék ebből a fényes szobából, melynek bársonyai és ragyogása nem illeti meg őtet.

Mint bűnbánó Magdolna, fejét lehajtva, hajadonfővel, csüggedten ment le a lépcsőn, az irodába, az igazgató szobájába.

— Fizetni jöttem mister, kérem a számlámat.

Pár pillanat múlva előtte volt az. Kifizette tartozását; azután bánatosan így szólt: — Igazgató úr! Én egy szegény parasztleány vagyok. Magyarországból jöttem ide. Két kalandor körmei közé kerültem, kik megrontották a lelkemet, tönkretették az életemet és itt hagytak engem ebben az idegen világban, egyedül. Elszöktek a gazemberek. Hogy holnap mit fogok tenni, nem tudom; hogy hol hajtom le a fejemet, azt se tudom, csak azt tudom, hogy van két erős karom, hogy tudok dolgozni. Igazgató úr! Ha Istent ismer, adjon nekem munkát. Leszek szobaleány, pontos, rendes és becsületes; vagy leszek mosogató szolgáló a vendéglő konyhájában, csak ne hagyjon elpusztulni, csak ne dobjanak ki az utcára.

Az igazgató, egy zord képű úr, hideg nyugalommal hallgatta a kétségbeesett leány rimázkodását. Töredezett és hibás angol nyelven beszélt az, de megértette minden szavát, a szíve. Fel a lá járt a szobában; egyszerre aztán hirtelen megállt a leány előtt és így szólt: — Mistress foglaljon helyet. Maga nagyon ideges, nagyon izgatott. Nem csoda! De ne féljen, ha az emberek rosszak is, azért jó az Isten. Tehát dolgozni akar: all right! A második emeleten szükség van önre; ott fog szobaleányi teendőket végezni, természetesen megfelelő fizetésért.

(Folyt. köv.)

Harisnya, keztyű, sokni, esőernyő

és rövidárú, legolcsóbban és
dus választékban kapható:

Szenszki Miklósnál,

Sas-passage (Társolyal szemben).

Ujl Angol és francia Ujl

női divat sazon

Fleisz Károly

Str. Gojdu (Beöthy Ödön-utca) 11. sz. alatt

Köpenyek, kosztümök, utcai és estélyi ruhák
már 700 Leifól kezdve készülnek a legutolsó
divat szerint, elsőrendű kivitelben.

Építési anyagokat

legújtanó-sabb árban megfizetve szállít a

Delta építőrészvénylársaság

Piața Mihail Viteazul 11-a.

Allandóan raktáron tart: Tordai portland cementet, gipszet, meszet, teglát, francia boronyolt cserepet, géppel gyártott hódfarkú cserepet, üvegcserepet, jó minőségű rabitzlapokat, pilis-vörösvári kőport, betonesőveket, kutyabűrtet stb.

HAVRE—NEW-YORK

GYORSPOSTAJÁRATOK

KANADA - KUBA-MEXIKO - NOW-ORLEANS
HAITI - ANTILLAK - EKSZAKAMERIKA felé

Felvilágosításokat nyújt

Soc. „SARNIA” Pasagiul Comedia Bucuresti
és „RECLAMA” Cluj

Van még eladó

nagy mennyiségű

Rózsa magas törzs

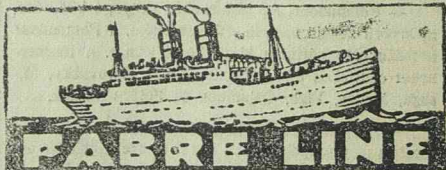
bokorrózsa és kuszorózsa

Ambrósi, Fischer

és Tsai f.-l.

AIUD—NAGYENYED

Arjegyzék kívánatra ingyen!

FRANCIA HAJÓZASI TÁRSASÁG

Direkt vonalak átszállás nélkül:

CONSTANȚA direkt NEW-YORK

CONSTANȚA-JAFFA-MARSEILLE

CONSTANȚA — CANADA

CONSTANȚA DEL-AMERIKA

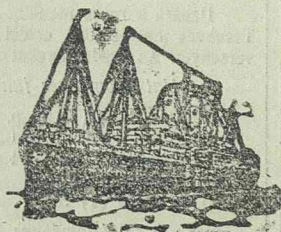
Felvilágosításokért és jegyek iránt lehet
érdeklődni:

„SARNIA” Pasagiul Comedia, BUKAREST,
és „RECLAMA” CLUJ.

White Star Dominion Line White Star Line

direkt szolgálat

Cherbourg
Havre

Antwerpen
Hamburgból

KANADÁBA

Hét nap alatt három naponként induló
óriáshajókkal. — Vízum- és hajóügyekben
felvilágosítással szolgál:

N. Brück & Co. Filiale Oradea-Mare

Str. Alexandrii No. 11. (Kereskedelmi és
Iparkamara épület)

256

Ismeri magas árban

VESZEK

ARANY

EZÜST

és brilliáns tárgyakat

KLEIN

ékszerárúház Avram Iancu

(Kossuth Lajos)-utca 4 számon

Eladó ház

3 szoba, fürdőszoba
beköltözhető lakással.
Horthy, Str. Csengeri 7

Órák, ékszer

chinaezüst

disztárgyakat

szerviseket

olcsón árul

BEER

Str. Iosif Vulcan 1 szám.
Nagy Sándor-u.

Óra- és ékszer javítások.

ARANY BEVÁLTÓ

Horváth Imre

Del'Orto mellet

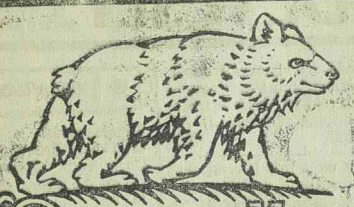
ARANY! EZÜST

BRILLIÁNS

GYÉMÁNT

PLATINA

BEVÁLTÁS

Curs d'or

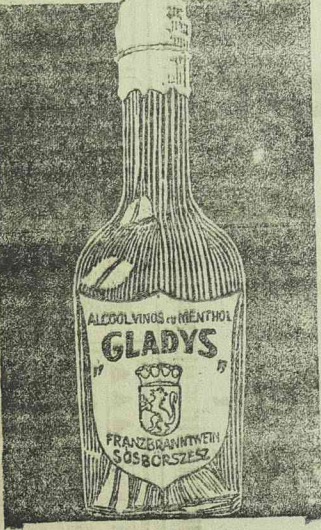
Acsokoládék királya
mindenkit elragad-
tatott kitűnő minő-
ségével és delicat
ízével.

Festéküzlet

Mindenféle festéka
legelőnyösebb ár-
ban kapható. **Biró**
Str. Vlahuta (Szent János-utca.) 32

Vennék egy lehetőleg tehermentes
berlini házat
Dr Kovács, Strada I. C. Bratianu 15

Dr Szegő Kálmán
szanatóriuma
felnőttek és gyer-
mekek számára **Abbáziában**
Ujramegnyitás március végén
Erősítő, edző, hízáló kurák. — Gyermekek 7
éven felül kíséret nélkül is felvétetnek. 547

„GLADYS” sósorszesz üdít
GLADYS sósorszesz erősít
GLADYS sósorszesz fájdal-
mat csillapít
Gyártja: HERCZEG GEZA
vegyészeti gyára, Cluj

A felülmúlhatatlan
minőségű tiszta szeszből gyártott
ghidigeni
Élesztő
árusítását a Ministerul Sanității Pub-
lice Laboratorul Regional Oradea-
Mare, városunk és vidéke ré-
szére is engedélyezte s így
most már egész Erdély és
Bánát területén minde-
nyütt kapható! Oradea-
Marei elárúsító:
Iacob Blum
Liszt
és termény kereskedő
Piața Unirii No. 5.

Publicațiune.
In ziua de 7 Aprilie 1924 Regmtul 86 Inf
in ohozul de vite a orașului Oradea-Mare la ora
10 va vinde la licitație publică anual.
Comandantul Reg. 86 Inf.
Colonel Petrovicescu.

Hirdetmény
A 86. gyalogezred 1924 április hó 7-én dél-
előtt 10 órakor a nagyváradi marha vásártéren
egy lovat fog nyilvános árverésen eladatni.
Comandantul Regt. 86. Inf.
Colonel Petrovicescu.

Akar Ön
jól és olcsón vásárolni
?
Ha igen, úgy keresse fel
SPITZ
vasnagykereskedését
a Kugler-féle házban

ÓRÁK
szakszerű javítását a legkompli-
káltabb kifogástalanul
TISZAY
végzi Strada Alexandrii (Teleky-
utca) 9. szám alatt
Jutányos árak Precíz munka

MALOMÉPÍTŐ R.-T.
ORADEA-MARE
Feljavít átalakít **MALMOKAT**
a legteljesebb felelősség mellett.

Magas árban ve-
szünk butort, sző-
nyeget, porcellánt,
zongorát, Wertheim
kasszát egész lakás-
berendezéseket.
Megbízásra házhoz megyünk
Beck és Benjamin
Strada Cogalniceanu
Olcsón kiárusítjuk raktá-
ron levő perzsa és gyári-
szőnyegeket, ebédlő és
háloberendezéseket, antik
bútorokat. Telefon: 1703.

PARFUMS · POUDES · LOTIONS
ET-PIVER
AZURÉA POMPEIA
FLORAMYE TRÉFLE INCARNAT

I. NACHT
Soc. in nume colectiv
ORADEA-MARE
Telefon 12-61. Str. Sf. Ladislau (Körös-u.) 10. Telefon 12-61.
Bucurest, Arad, Brasov, Cluj, Galati, Vienna, Timisoara,

Vas-
rud
beton
T
lemez 0.2—10 mm
lemez horgonyzott 250/1000 1000/2000

Gázcső, Forcső, Acélcső
NAGYBAN Telegr. Adresse: Mettelnacht. NAGYBAN

A legkisebb hirdetés ára 20 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy szövevény 4
vastag betűs 4

ELSZAKITHATATLAN

KÉR MUNKÁS, VÁSZON ÉS SZÖVET RUHÁK
„INDUSTRIA” RUHAÜZEM
ORADEA-MARE, CALEA VICTORIEI No. 1.

Oktatás

Francia és román nyelv-
órákat ad urihogy. Cim:
Strada Prințul Carol (Szi-
lági Dezső-u.) 22. 337

LAKÁS

Intelligens urileány keres
szobát teljes ellátással —
csakis ur családnál. Fel-
telek Balazsnánál, Str.
Nic. Iorga (Zöldia-u.) 21.
Telefon 815. 326

Butorozott szoba konyha
használatra kiadó. Strada
Sirel Cerbilor (Szarvas-
sor 27., ajtó 9. 333H

Alkalmazás

Keresünk azonnali belé-
pésre perfect gyors- és
gépíró vagy gépirónót, ki-
kereskedelmi irodában alk-
almazásban volt. Néme-
til tudók előnyben része-
sülnek. Irásbeli ajánlatok
fizetési igényekkel a ki-
adóba „Perfect” jellege
alatt kértnek. 315

Szobaleányt, megbízható
jó bizonyítvánnyal keresek.
Szigeti, Nic. Iorga (Zöldia-
utca) 1. III. em. 341

Kifutó fiú felvétetik a
Nagyvárad Takarékpénz-
tárnál. Strada Alexandri
(Teleki-u.) No. 2. 343

Bejáró fiatal szakácsnőt
kis családhoz keresek szo-
baleány mellé. Cim a He-
gedüs Hirlapirodában. 339H

Mindenes szakácsnő fel-
vétetik Dr. Feld Boul. Reg.
Ferd. (Rákóczi-ut) 7—a. 328

Volt állami tisztviselő iro-
da vagy irodájának állást
keres. Óvadék van. Köz-
vetítőket díjaz. Címeket a
kiadóba kér. 327

Perfect perzsaszőnyeg-
szövő leány házhoz ajánl-
kozik. Cim a kiadóban. 327

Zwei anständige Mädchen
zu einem dreijährigen Buben
und zu einem einjäh-
rigen Mädert werden auf-
genommen. Director Vas.
Kossuth Gasse 3. 329H

Április elsejére jól tőző
mindenes szakácsnőt kere-
sek. Klein niernök, Str.
Deák Ferenc-utca 2. 331H

Utazó, aki Erdély és a bá-
nátban jól be van vezeve
cipő szakmából, román,
magyar és német nyelv
tudással mielőbbi belé-
pésre állást keres. Címét a
Hegedüs Hirlapirodába
kér. 332H

Keresek vidékre megbíz-
ható leányt gyermekek
mellé, ki a házi teendők-
ben is jártas, Cim Strada
Saguna (Kapucinus-utca)
12. sz. 324

Szalongarnitúra
Ampir Biedermayer, le-
szállított árban
kapható.

Sternberg
Kishidő.

Adás-vétel

Eladó házak, emeletes gyár-
helység 4 lakással, 2 hold
területtel. Szacsavai-u. 70
beköltözhető parkettás mo-
dern lakással, Körös-utcán
tűzletház, több lakások
vannak. 18 holdas szőlő ol-
csón eladó. Weisz Gizzi,
Str. Tipografiei (Nyomda-
utca) 4. 31

Bizományba elfogadok bár-
milyen teherneműt, por-
cellánokat, szőnyegeket és
képeket. Boulevardul Rege-
le Ferdinand (Rákóczi-
ut) 30. Jobbra. Szász. 64

Eladó 12 személyes kávé és
mókkás szerviz, lámpa-
ernyő, zsurasztal, szamo-
vár, fehér vasgép, rézlámpa,
rézgy, márványosdó tü-
körrel, sezlón, olcsó háló-
szoba, külön szekrény, 2
vasmosdó. Boul. Regele
Ferd. (Rákóczi-ut) 30. sz.
Jobbra. Szász. 240H

Nagyon szép fehér csikos
kötött ruhák eladók. Regele
Ferdinand (Rákóczi-ut) 30
jobbra szász. 284H

Str. Petőfi-utca 9. szám
alatt 2 holdas szőlő eladó. 344

Egy könyvszekrény
csiszolt üveggel és be-
rakással ugyanolyaniró-
asztalal együtt
eladó.

Weisz Lipót
Óras ékszersz és régiség
kereskedő. Strada Avram
Iancu Kossuth-utca 18. sz.

Ház azonnal beköltözhető
4 szoba, fürdőszoba com-
plett lakással, valamint 364
négyzetméter terület, elköl-
tözés miatt, sürgősen el-
adó. — Van több kisebb-
nagyobb beköltözhető ház,
szőlő, földbirtok, üzlet,
raktár- és irodahelyiség,
pince stb. — Keresünk
bérbe 50—150 holdas bir-
tokot. Antik butorok, 12
személyes ebédösérvice,
íróasztalok, szőnyegek, fa-
ragott ingaóra, kezimun-
kák, szalon garnitúra —
Biedermayer — stb. olcsó
árban eladók. Utlevetel vizu-
moztatunk. Bizományi el-
adásra bármit elfogadunk.
„ARDEAL” iroda, főposta
mellett. Str. Episc. Cioro-
gariu (volt Uri-u.) No. 8.
Telefon 203.

Str. I. C. Brătianu (Sza-
nizslo-u.) 36. sz. ház be-
költözhető 3 szobás laká-
sal eladó. 193

Ház Str. Óvoda 13, gaz-
dálkodónak igen alkalmas,
2 szoba, konyha, speiz,
nagy istálló, zárt kocsiszín
azonnal minden elfogad-
ható áron más vállalat mi-
att sürgősen eladó. Érte-
kezni ugyanott a tulajdo-
nossal. 317

Eladó egy 9 hónapos nös-
tény farkas kutyája. Érte-
kezni Nyárló állomáson.

Eladó sürgösen egy 8 as
alakított magánjáró cseplő
garnitúra és egy fiatal 6-os
huzatos cseplőgép. Gligor
Nagyszalonta, Arany Já-
nos-u. 58. 340

Egy öltöny 700 Leiba
elkészítése

Jobb munkát kap, mint a főtéren. Minden e szak-
mába vágó munkákat a legolcsóbban készítik:

SCHREIER URISZABO

Oradea-Mare, Str. Cogălniceanu (Várdy Zs.-utca) 2

AFEB

Soc. pt. materiale de Căi Fe-
rate. Tel. 56/75. București.
Adr. Tel.: Aleh. Bd. I. C. Brătianu 3

Fő szállítók,
vasöntödek,
gépgyárak,
építő vállalatok,
vagon és mo-
dony javító mű-
helyek részére

Előnyös árak.
Könnyű fizetési feltételek

Vas,
lemez,
csavarok és
ércárak,
drótok, vagon-
alkatrészek

Eladó egy használt fehér
gyermek sportkosci (gum-
mikerekekkel) 750 lejért. Str.
Fabricilor (Gilyányi-ut) 12.
Tokai. 336

Egy modernül berendezett
jó forgalmu asztalos mű-
hely eladó, eseeleg bérbe
kiadó. Dascal Emil Sim-
leul-Silvanelei (Szilágy-Som-
lyón.) 278

Ghebe szótárt megvételre
keresek. Cim a Hegedüs
Hirlapirodában. 335H

Jó meneteli üzlet elutazás
miatt sürgősen átadó Nagy-
szalonta, Aradi-ut 56. Ér-
tekezni ugyanott. 335H

Masszív hálószoba butor,
complet eladó. Róza, Ge-
neral Mosoiu 16. 33H

Nagyobb üzemenhelyiséget
keresünk azonnala rak-
tárral. Cím: Hegedüs Hir-
lapirodában „Üzen” jellegre.
330H

Eladó villa 3 szobás laká-
sal, nagy terrasszal, alatta
pincével. Téli, nyári kony-
hával, virágos kerttel, ba-
romi udvarral, kuttal. Egy
hold szőlővel, 150 gyü-
mölcsfával. — Melyárok-ut
171/7. 322

Cseplőgép garnitúra eladó.
Ertekezni Kállay Gyula,
Örvend. 323

Olcsón megvehető kisebb
házak beköltözhető laká-
sokkal Bunyitai-liget 26.
sz. Templom-ter 9. szám
Bölcsöde-utca 7. sz. Beöthy
Ödön-utca italmérettel és
tűzleth. Ugyszintén a vá-
ros minden részében eladó
magán és bérházakat tu-
dok. Kitünő üzletesség a
város központján azonnal
átadó.

Bármilyen megbízást el-
fogad.

Özv. Zilahy Gyuláné
ált. kereskedelmi irodája
Str. Alapi 1.
Otthon 1—4-ig.

Külföldiek

Gépaurozást jól és o-
csón készít Erbsteinné, St
Cuza Voda (Szacsavai-u
28 vagy Szaroveszky-
utca 11. sz.

3 pár harisnyából 2 pár
2 pár zoknijból 1 párt van
Gondáné, Str. Simeon Bar-
nufiu (Damjanich-u.) 2. sz.
ajtó 3. Ny

Flissó és gouvér munkái
rendkívül olcsó árban ké-
szülnek Str. Alexandri (Te-
leki-u.) 22. sz. alatt, aka-
puval szembe.

Utlevél, bérlet és bármily
igazolványhoz szükséges
fénycsók, Nagyvárad te-
rületén legolcsóbban, 20
leiól kezdve készülnek
Zenker fényképező, Str.
I. C. Brătianu (Szaniszló-
utca 25. Felvételek este
től 8-ig.

24 % kamatra keresünk
magánpénzt teljes fedezet-
tel, Adásvételi Rtg. Parcul
Tralian (Széchenyi-ter) 12.
Értékesítés délután. 4

Vegyileg tisztított vállá-
lok. Egy öltöny vasalás
30 Lei Szalay szabónál,
Str. Alexandri (Teleki-u.)
30. sz. 118

Elvesztett Ulferth főmérnök
vasuti arcképe igazolva-
nya Perces-u. 2. Megta-
láló jutalomban részesül.
342

Reszelők

és mindenféle rás-
polgok ujravágását
vállalom szolid
árak mellett

Maár Lajos
reszelővágó Nagyvárad,
Alexandri (Teleki)-u. 45

Valódi

MÉZ
kapható
Dzierzon
Méhészetről

Vesznék

butorokat, szőnyegeket
teljes lak- és iroda beren-
dezéseket, Wertheim kasz-
sát, zongorát, csillárokat,
porcellánokat, régiségeket
stb. Meghívásra házhoz
megyünk.

Frenkel és fia

Butor, szőnyeg és régiség-
kereskedők Str. Genera-
Mosoiu (Mezey Mihály)
utca 10

Magas
árban
veszek

brillians, arany, ezüsték-
szereket és dísztárgya-
kat, töredék aranyat,
ezüstöt, arany szájpada-
st, arany és más ha-
mis fogakat,

Freund Benjámín

ékszersz, Nagyvárad, Calea
Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)
11. Szechenyi-szálló épület.
Ékszer olcsó árban kapható.

Megnyilt!

a TURUL Cipőgyár R.-T.

ujjonnan berendezett fióktelepe,

Piata Reg. Maria (Bémer-ter) 1. sz.

mely hivatva van a t. vásárló közönség legkényesebb
igényeinek is megfelelni.

Állandó nagyraktár minden- nemű női, férfi és gyermek áruban.

Szabottárak Szabottárak

Sonnen eld Adolf nyomda Részv. Társ.